

**UTVÄRDERING AV HÖGRE UTBILDNING I EKONOMISKA VETENSKA-
PER OCH AFFÄRSEKONOMI
/ PERSPEKTIVET AFFÄRSKOMPETENS**

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

SJÄLVUTVÄRDERINGSRAPPORT 11.10.2002

BAKGRUNDSUPPGIFTER

Allt sedan medlet av 1990-talet har utvärdering av verksamheten varit grunden för utvecklingsarbetet vid Svenska handelshögskolan. Utvärderingarna har varit en fortlöpande del av högskolans kvalitetsarbete.¹ Då högskolan anmälde sitt intresse att delta i Utvärderingsrådets projekt ”Utvärdering av högre utbildning i ekonomiska vetenskaper och affärsekonomi” gjordes detta för att följa upp tidigare utvärderingar. Samtidigt innebär den nu föreliggande utvärderingens fokusering på affärskompetens i jämförelse med de tidigare vid högskolan förverkligade utvärderingarna en något annorlunda fokusering.

Utvärderingsrådets ledningsgrupp för projektet ”Utvärdering av högre utbildning i ekonomiska vetenskaper och affärsekonomi” har valt att lägga tyngdpunkten i utvärderingen på *affärskompetens*. Med affärskompetens avser ledningsgruppen i detta utvärderingsprojekt generell förmåga att generera och utveckla företagsekonomisk verksamhet samt att bedriva företagsekonomisk forskning.² Denna definition är mycket vid och täcker egentligen all verksamhet som bedrivs vid Svenska handelshögskolan. En väl definierad begränsning av utvärderingsobjektet är därför ofrånkomlig framförallt på grund av tidsbrist. Tidtabellen för utvärderingen (2 månader) har vid högskolan upplevts för snäv för att en grundlig utvärdering av området affärskompetens inom högskolans alla enheter skulle vara möjlig.

Högskolan har därför som utgångspunkt för självutvärderingen valt två av högskolans huvudämnen, nämligen företagande och företagsledning samt företagsledning och organisation. Cirka 20 % av högskolans studerande inom grundutbildningen i Helsingfors och Vasa läser företagsledning och organisation eller företagande och företagsledning som huvudämne.

Motiveringarna för detta val är att utbildningen speciellt fokuserar på områdena entreprenörskap, företagets tillväxt, affärsutveckling, unga företagare, internationalisering och personalfrågor.

Den snäva fokuseringen av självutvärderingen innebär emellertid att flera centrala aspekter som påverkar högskolans forskning och utbildning i affärskompetens inte beaktas i denna självutvärdering. Bland de frågor som inte beaktas bör nämnas speciellt följande:

- i en internationellt orienterad handelshögskola är all utbildning klart integrerad: om vi utgår från den ovan av ledningsgruppen fastställda definitionen på affärskompetens borde det samarbete som sker mellan institutionerna i högskolan fullt ut ingå i självutvärderingen.
- de olika färdigheter som enligt definitionen ingår i affärskompetens uppövas och ges även vid övriga institutioner och enheter inom högskolan än vid de som självutvärderingen täcker
- för att framgångsrikt utvärdera verksamhet inom området affärskompetens vid en handelshögskola på universitetsnivå kan man inte egentligen såsom nu är fallet utesluta en kvalitativ utvärdering av forskning samt forskarutbildningen. För Svenska handelshögskolans del innebär detta att en väsentlig del av den verksamhet som vi bedriver inom området affärskompetens lämnats utanför denna självutvärdering
- för en handelshögskola på universitetsnivå är överföring av ny kunskap som genereras inom forskning till näringslivet central i högskolans strävan att stärka affärskompetens i

¹ I detta sammanhang bör speciellt lyftas fram utvärderingen av institutionen för företagssadministration 1995, det av Utvärderingsrådet stödda utvärderingsprojektet Hanken 2001 som genomfördes 1997 samt det europeiska ackrediteringsprojektet EQUIS år 2000.

² Fri översättning från finska (Brev tillställt högskolorna 18.6.2002)

vårt näringsliv. En utvärdering av den kunskapsöverföring, som sker vid högskolans institut, ingår inte i denna självutvärdering

- Ett flertal projekt med klar anknytning till affärskompetens har initierats nyligen. Dessa projekt, liksom även projekt som befinner sig i planeringsstadiet, berörs inte i denna självutvärdering. Till de sistnämnda projekten hör speciellt projektet Helsinki Business and Science Park.

Föreliggande självutvärderingsrapport är sammanställd utgående från de svenskspråkiga direktiv som ledningsgruppen för utvärderingsprojektet tillställt högskolorna.

Högskolans självutvärderingsrapport har uppgjorts av en arbetsgrupp bestående av representanter för högskolans ledning, personalen, de studerande och representanter för näringslivet. Uppgifter om arbetsgruppens sammansättning, kontaktpersoner och -uppgifter ges i **bilaga 1**. Även tidtabellen för utförandet av självutvärderingen beskrivs i bilagan.

1 ANORDNARENHETENS UPPGIFT OCH STÄLLNING

Definition av begreppet *affärskompetens*

Någon entydig definition på affärskompetens finns inte. Inom ämnen företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning uppfattar vi begreppet mycket brett. Till ”affärskompetens” räknar vi bl.a. följande kompetenser:

- Att utveckla och presentera genomtänkta affärsidéer med tanke på etablering av nya företag
- Att skapa och genomföra framgångsrika strategier
- Att effektivt leda och styra företag, även i internationella sammanhang

Undervisnings-/utbildningsprogram vid Hanken som upptar affärskompetens

Hanken har sammanlagt sju institutioner. I Helsingfors kan studerande som huvudämne i examen välja mellan 10 huvudämnena; i Vasa mellan fem huvudämnena. Företagande och företagsledning kan läsas som huvudämne på båda orter medan ämnet företagsledning och organisation endast kan väljas som huvudämne i Helsingfors. Ca 20 % av Hankens studerande i Helsingfors och Vasa läser antingen företagsledning och organisation eller företagande och företagsledning som huvudämne.

I **Bilaga 2** framgår de studiehelheter som erbjuds läsåret 2002-2003 inom huvudämnena företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning. Samtliga kurser har som mål att utveckla studenternas affärskompetens.

Kortfattad historik över ämnena företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning

Den första professuren i företagsledning inrättades vid Hanken år 1957. Ämnesområdet för tjänsten omspecificerades dock senare. Det följande steget i utvecklingen av det ämne som senare blev ’företagsledning och organisation’ togs år 1966 när en biträdande professorstjänst inrättades i ’företagsstrategi och administration’. Ämnet har vuxit sedan dess och har idag 3 professorer, 2 deltidsprofessorer, 1 lektorat och 2 överassistenturer (varav en i Vasa). Ämnet fick styrkeområdesstatus vid Hanken år 2000. Per september 2002 hade företagsledning och organisation 48 doktorander.

Företagande och företagsledning startade i Vasa 1990 med inriktning på företagande. Ämnet har sedan utvecklats mot mera betoning på företagsledning. Från en blygsam start omfattar ämnet idag en professor (i Vasa), tre överassistenter (två i Vasa och en i Helsingfors) och 14 doktorander (10 i

Vasa, 4 i Helsingfors). År 1999 erhöll ämnet företagande och företagsledning huvudämnesstatus i Helsingfors efter att tidigare fungerat som utbildningsprogram i entreprenörskap.

Vision, mission och mål

Vår *vision* är att ha Finlands bästa forskningsbaserade utbildning i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning.

Vår *mission* är att utveckla högt kvalificerade ekonomie magistrar för i främsta hand det finländska näringslivet.

Inom ämnen företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning har vi definierat utbildningens *allmänna mål* på följande sätt: 'att utveckla ekonomer som har en god förmåga till kritiskt analytiskt tänkande och agerande.' Det allmänna *yrkesorienterade målet* med utbildningen i företagsledning och organisation är att utveckla ekonomer som har utmärkta förutsättningar att axla ledningsuppdrag och sköta avancerade arbetsuppgifter relaterade till företagsledning och organisation. Samma mål gäller även för företagande och företagsledning där vi dock också betonar ett ytterligare syfte: att utveckla ekonomer med kunskaper och färdigheter som bidrar till att framgångsrikt etablera och leda nygrundade företag.

2 MÅLSÄTTNING

Inlärningsmål

Vi anser att den mest centrala uppgiften för utbildningen i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning är att bidra till att våra studerande skapar en stark teoretisk baskunskap inom ämnens kärnområden. Utvecklingen av studenternas teoretiska kunskapsbas är således ett centralt inlärningsmål. Vår utgångspunkt är att studerande skall kunna analysera olika frågeställningar inom företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning från flera teoretiska perspektiv och synvinklar: individuellt, företagsekonomiskt och samhällligt. Vår ambition är att hjälpa studeranden att utveckla så starka kognitiva strukturer att de fungerar som en grundläggande bas för deras kognitiva vidareutveckling också efter att de inträtt i arbetslivet, oavsett om detta sker genom att de själva fungerar som entreprenörer eller som arbetstagare.

En annan viktig uppgift är att säkerställa att studenterna lär sig att utnyttja sin teoretiska baskunskap i olika konkreta arbetsrelaterade situationer redan under studietiden. De färdigheter som studeranden lär sig under sina studier bör vara direkt arbetsorienterade. Vårt mål är att studerandena ska lära sig använda ändamålsenliga arbetsverktyg och utveckla färdigheter som är i enlighet med rådande forskningsbaserade uppfattningar.

Det är vår uppfattning att organisatoriskt beteende och företagsstrategi i avsevärd grad är kontextuellt beroende. Ett viktigt mål är således att utveckla studerandes förmåga att förstå det inflytande som omgivningen har på förutsättningarna för att etablera nya företag och att leda existerande bolag. Vi lägger också vikt vid att våra studerade utvecklar sin förmåga att analysera olika frågeställningar och teoribildningar från ett internationellt perspektiv. Ett specifikt mål är att utveckla ekonomie magistrar med de kompetenser som behövs för ansvarsfulla arbetsuppgifter inom internationella företag och organisationer.

Hur reflekteras arbetslivets krav i målen?

Vår anknytning till näringslivet är stark. Många av enhetens lärare och forskare är engagerade i forskningsprojekt som baseras på djupgående fallstudier av finländska eller utländska företag. Lärarkåren arbetar också med ledarskaps- och organisationsutvecklingsfrågor inom näringslivet, speciellt inom ramen för Hankens MBA-program. Våra lärare och forskare deltar även i undervisningen vid ledande internationella handelshögskolor såsom INSEAD. Institutionen har vid enheten i

Vasa en fadderföretagsverksamhet som har bidragit till att långsiktiga relationer har skapats till företaget i omgivningen. Interaktionen med näringslivet har varit av avsevärd betydelse vid formuleringen av målen och, framför allt, innehållet i vår undervisning.

Hur deltar undervisningspersonalen, de studerande och intressegrupperna när målen sätts upp?

Vidareutveckling av utbildningen, inklusive dess mål, är en naturlig del av vårt sätt att arbeta. Vi anser det vara ändamålsenligt att göra en omfattande genomgång av ämnens inriktning, kursstruktur och -innehåll med några års mellanrum för att sedan under några år främst koncentrera oss på att vidareutveckla kurserna inom ramen för existerande struktur. Senaste gång en omfattande analys av ämnet företagsledning och organisations undervisningsmål, kursstruktur och innehåll gjordes t.ex. år 2001. Som en följd av detta arbete specificerade vi på nytt utbildningens övergripande mål och gjorde ett flertal ändringar i ämnets kursstruktur och innehåll. Undervisningspersonalen och representanter för våra studenter deltog i arbetet. Såväl studenternas kursutvärderingar som lärarpersonalens bedömning är att omstruktureringen var lyckad.

Utbildningens mål, kursstruktur och -innehåll fastställs årligen av institutionsrådet som består av representanter för lärarna, forskarna och studeranden.

3 UNDERVISNINGENS INNEHÅLL

Huvudsakliga kärnkompetensområden

Kärnkompetensområden inom de två ämnen som här behandlas, företagsledning & organisation och företagande & företagsledning, kan sammanfattas i följande delar:

- Utveckling av affärsidéer och etablering av nya företag. Här ingår också kunskap om juridiska frågor relaterade till företagsetablering och frågor gällande finansiering av nygrundade och snabbt växande unga bolag.
- Företagsstrategiska frågor, speciellt förhållandet mellan organisationen och dess omgivning. Till de frågeställningar som behandlas här hör bransch- och konkurrensanalys, ett resurs- och kunskapsbaserat synsätt på företagsstrategi och -framgång samt ledning av innovationer. De specifika kopplingar som existerar inom ramen för företagsnätverk utgör ett viktigt temaområde
- Organisationsbeteende och -analys. Hit hör bl.a. frågor gällande individuella attityder och motivation, emotioner, perceptioner och inlärning samt beslutsfattande. Inom den del av undervisningen som behandlar processer på gruppnivån kan frågor gällande ledarskap, kommunikation, konflikter och makt nämnas. På organisationsnivån behandlar vi bl.a. företagsledning (styrande), struktur, organisationskultur, kunskapsledning samt ledning av organisationsförändringar. De speciella utmaningar som uppstår i samband med företagstillväxt ges speciell vikt i undervisningen.

Alla kurser i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning kan innefattas i dessa kompetensområden.

Innehåll, färdigheter och branschinriktning

De kärnområden som beskrevs ovan återspeglas i undervisningen i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning. Såsom redan tidigare nämnts anser vi att studerande bör utveckla en stark teoretisk baskunskap inom våra kärnområden. Vår utgångspunkt är att studeranden skall kunna analysera olika frågeställningar inom företagande, företagsledning och organisation från flera teoretiska perspektiv och synvinklar.

En annan viktig uppgift är att säkerställa att studenterna lär sig att utnyttja sin teoretiska baskunskap i olika konkreta arbetsrelaterade situationer redan under studietiden. Inom företagande, företagsledning och organisation utgör utveckling av affärsidéer och etablering av nya företag en betydelsefull del av de praktiska färdigheter som vi eftersträvar i utbildningen. Den affärskompetens som vi eftersträvar hos våra studerande är inte direkt knuten till någon viss bransch. I nästa avsnitt beskriver vi några av de centrala undervisningsmetoder som vi använder för att försöka uppnå dessa mål.

Undervisningsmetoder

Vi har lagt stor vikt vid att utveckla en portfölj av olika slags undervisningsmetoder, som var och en svarar till skilda behov inom utbildningen i företagande, företagsledning och organisation. Vår strävan har varit att med hjälp av dessa undervisningsmetoder kombinera teoristudier och praktiskt arbete (och inläring av de färdigheter som krävs för sistnämnda). I undervisningen strävar vi också efter att ge studenterna den kunskapsbas som krävs för forskning och fortsatta studier.

Traditionella föreläsningar och gruppövningar.

Andelen traditionell katederundervisning har klart minskat under de senaste 10 åren. Dyliga föreläsningar förekommer dock ännu i någon form på många kurser men då alltid endast som en del i en samling av olika undervisningsformer. När traditionella föreläsningar förekommer, strävar vi på olika sätt till att undervisningstillfällena inte skall ta formen av envägskommunikation från lärare till studeranden. På några kurser har vi två föreläsare som tillsammans i dialogform behandlar i synnerhet frågeställningar där det är speciellt viktigt att se frågeställningar från olika synvinklar. Även om vi bedömer att dialogföreläsningarna har fungerat mycket väl så begränsas våra möjlighet att utöka användning av dialogföreläsningar av våra begränsade lärarresurser.

För varje föreläsning specificeras den del av kurslitteraturen (eller frivillig extra litteratur) som föreläsningen ifråga kommer att behandla. Studerandena uppmuntras genom positiv feedback åt aktiva studeranden att verkligen läsa materialet, reflektera över det på förhand och att under undervisningstillfället aktivt diskutera de frågor som behandlas. Även vid kurser med närmare ett hundratal studeranden utnyttjar vi regelbundet såkallade inlärningsgrupper där studenter i små grupper använder 5-10 minuter till att sinsemellan diskutera specifika frågeställningar eller konkreta (ofta dagsaktuella) exempel. På basen av studenternas input leder föreläsaren sedan en allmän diskussion om temat ifråga.

Utomstående föreläsare från näringslivet används inom många kurser för att belysa konkreta affärsmässiga frågor som företagare och företagsledare brottas med. Vi har dock med tiden lärt oss att begränsa gästföreläsarnas antal. Vi satsar i stället på att den kursansvariga använder tid till att i detalj diskutera syftet och innehållet i föreläsningen med gästföreläsaren så att föreläsningen verkligen stöder studerandens inläring snarare än fungerar som reklam tillfälle för det företag som gästföreläsaren representerar. Vi har speciellt lärt oss använda nyss pensionerade företagsledare med gedigen erfarenhet och tid att förbereda sig väl inför föreläsningarna. Den kursansvariga är naturligtvis alltid närvarande vid gästföreläsningarna och bär ansvaret för att innehållet är väl integrerat med resten av kursen.

Inom alla våra kurser genomförs en viktig del av undervisningen i grupper på maximalt 30 studeranden.

Praktikfallsdiskussioner.

Praktikfall ingår som en viktig del av många kurser inom ämnet. I regel har studenterna erhållit praktikfallet i god tid och haft i uppgift att förbereda svar på vissa uppgifter innan de kommer till det tillfälle där praktikfallet gemensamt diskuteras. På de flesta kurser skall studenterna skriva skriftliga svar som inlämnas och bedöms varefter studenterna erhåller direkt feedback på sina svar från läraren. I vissa fall, speciellt inom de fördjupade studierna, krävs endast att studenterna har bekantat sig med fallet och uppgifterna på förhand och är beredda att diskutera dem under tillfället.

I sistnämnda fall uppmuntrar vi kursdeltagarna starkt att tillsammans (inom sina egna studiecirkel) diskutera fallet och frågorna redan på förhand.

Inom företagsekonomi har Harvard Business School fungerat som en viktig global förebild när det gäller användning av praktikfall. Vid Harvard har man traditionellt förväntat sig att studenterna skall försöka lösa praktikfallet utan att man nödvändigtvis har gett kursdeltagarna en begreppsmässig och teoretisk bas för att analysera och lösa de problem som beskrivs i fallet. Vår erfarenhet är att praktikfall fungerar bäst om vi på förhand under föreläsningar och genom att hänvisa till relevant litteratur ger våra relativt sett unga och oerfarna (jämfört med de MBA-studenter som utbildas vid Harvard) studerande ändamålsenliga teoretiska verktyg för att analysera praktikfallen. Lösningen och diskussionen om praktikfallen får således främst rollen av att illustrera användbarheten av de teorier som vi presenterar i vår undervisning. Därtill lär sig studeranden praktisk problemlösning.

Vi har under de senaste åren satsat avsevärda resurser på att själva skriva praktikfall som är ändamålsenliga för vår undervisning. Det har nämligen förekommit en stor brist på praktikfall som behandlar finländska förhållanden och företag. Majoriteten av de internationellt producerade praktikfall som i dag finns tillgängliga beskriver amerikanska bolag och är därmed inte alltid lämpade för vår undervisning. Under 2002-03 kommer ett tiotal praktikfall skrivna av våra forskare och lärare att användas i undervisningen. De flesta av praktikfallen är 8-15 sidor långa och skrivna på engelska. Så kallade 'teaching notes', som beskriver det sätt på vilket praktikfallen kan användas i olika undervisningssituationer, ingår i undervisningsmaterialet. Det är vår förhoppning att vi genom praktikfallen också kan bidra till utvecklingen av undervisningen på vårt område även vid andra finländska högskolor. Vår avsikt är att fortsätta utveckla ett praktikfallsbibliotek under åren framöver.

Under flera av våra kurser utgör studenternas 'egna praktikfall' en central del av undervisningen. I dessa fall har studenterna själva ansvaret för att samla in det data som behövs för att beskriva och analysera en viss frågeställning relaterad till företagande, företagsledning och organisation i en visst företag.

Studenternas eget konsultföretag.

I kursen Proseminarium ('Studentkonsultföretaget') som avläggs gemensamt av studenterna i företagande & företagsledning samt företagsledning & organisation i Helsingfors betonas 'learning by doing' på ett unikt sätt. Kursen fungerar inom ramen för ett eget aktiebolag och fungerar på nästan alla sätt som ett reguljärt bolag. Företaget har en styrelse som i huvudsak består av erfarna företagsledare. Det har en normal redovisning och lämnar årligen in sitt bokslut och sin årsberättelse till patent- och registerstyrelsen. Företagets verksamhetsidé är att sälja och genomföra konsultuppdrag i finländska företag och organisationer. Det ovanliga med företaget är att det är tredje årets studenter som själva driver verksamheten i ett aktiebolag under ett års tid. Lärarna fungerar blott som en stödfunktion med huvudsaklig uppgift att handleda studenternas konsultuppdrag. Under kursen fungerar representanter för konsultföretag som gästföreläsare.

Kursen är en stor framgång och räknas bland majoriteten av våra studenter som den mest givande kursen de någonsin har gått. Under kursen får studeranden såväl använda och fördjupa de kunskaper som behövs för att genomföra företagets konsultuppdrag som pröva på hur det är att driva ett eget företag med alla de utmaningar och praktiska frågor som sammanhänger med att fungera inom och leda ett företag med i genomsnitt 30-40 anställda. Företagets inkomster används för att finansiera en studieresa utomlands efter att samtliga konsultuppdrag har utförts. Kursen valdes 1998 till årets kurs av Finlands ekonomförbund (SEFE).

Internatundervisning.

Vi har redan under ett flertal år organiserat en del av en grundläggande kurs i företagsledning och organisation i form av internatundervisning. Sedan vintern 2002 är det den första kursen på ämnesstudienivå, 'Ledarskap', som innehåller en tvådagars intensiv modul med övernattningskostnader. Vi har lyckats få extern finansiering för att täcka studenternas övernattningskostnader. Ett viktigt syfte med internatundervisningen är att där kunna behandla frågor gällande processer i grupper, vilka såväl ingår som en viktig del av kursen i ledarskap. Genom att tillbringa två intensiva arbetsdagar tillsammans tvingas studeranden även reflektera över det sätt på vilket de själva och hela deras arbetsgrupp har fungerat. Eftersom det är fråga om den första ämnesstudieperioden vill vi också på detta sätt få studerandena att lära känna varandra och även lärarna (två lärare deltar under modulen).

Rollspel med professionella skådespelare.

Relationerna mellan individer i organisationer utgör ett av de områden som behandlas inom företagande, företagsledning och organisation. Även om rollspel länge har utnyttjats i undervisningen i organisatoriskt beteende, innebar vårt samarbete med en grupp professionella skådespelare fr.o.m. slutet av 1990-talet en klar nivåhöjning i undervisningen på detta område. Vi använder skådespelarna för att åskådliggöra t.ex. de utmaningar som förekommer i samband med att man som överordnad försöker ge feedback åt en organisationsmedlem i samband med ett personalutvecklingssamtal. Studenterna fungerar som regissörer under tillfällena, dvs. de kan avbryta och leda dialogerna i nya riktningar. Genom att renodla och överdriva olika beteendemönster kan skådespelarna få studenterna att förstå och efteråt verkligen komma ihåg de saker som behandlas under rollspelet. Därtill lyckas skådespelarna alltid sköta om att alla har det roligt under undervisningstillfället, vilket även bidrar till att studerande verkligen kommer ihåg de saker som behandlas under dessa tillfällen! Rollspelen kombineras alltid med en av föreläsaren ledd analys där det observerbara beteendet kopplas till litteraturen på området. Det har också visat sig att det sedan är lättare att få studenterna att själva delta i rollspel efter att de har upplevt de professionella skådespelarna i aktion.

Användning av film i undervisningen.

Under en av våra kurser använder vi oss av filmer som analyseras av studeranden. Syftet med denna undervisningsform är liknande som gällande användning av skådespelare, dvs. studenterna analyserar och tar ställning till 'verkliga' situationer och problem som uppstår i organisationer.

Kunskapspridning. I undervisningen speciellt på fördjupad nivå ingår även övningar där de studerande har i uppgift att vidareförmedla den kunskap de tillägnat sig åt övriga t.ex. inom Hanken, både studerande och personal. Kunskapsmässan "Knowledge Café" om framtidens arbetstagare som har samlat stort intresse under flera år är exempel på detta.

Färdigheter med tanke på entreprenörskap

Med hjälp av innehållet i de kurser som beskrivs i bilaga 2 och de undervisningsmetoder som beskrevs ovan syftar vi till att ge våra studerande kunskaper och färdigheter att fungera som entreprenörer. Det bör dock påpekas att vi har en helhetssyn på utbildning inom entreprenörskap. Vi uppfattar att våra målgrupper omfattar potentiella studeranden som ännu inte blivit antagna till vårt universitet, antagna studerande och personer som redan har avlagt ekonomexamen.

Vi arbetar med potentiella studerande inom ramen för föreningen Ung Företagsamhet - Nuori Yrittäjyys. Verksamheten startade år 1997 vid institutionen för företagsledning och organisation i Helsingfors. Från och med 2002 drivs verksamheten inom föreningen Ung Företagsamhet - Nuori Yrittäjyys där även Helsingfors handelshögskola, Suomen Yrittäjät och Jobs and Society ingår som samarbetspartners. Genom att ungdomar från högstudier, yrkesskolor och gymnasier deltar i denna verksamhet så får de en första inblick i vad entreprenörskap kan innebära. Under det skolår som verksamheten pågår etablerar, utvecklar, driver och slutligen avslutar eleverna verksamheten i ett

eget företag där verklig affärsverksamhet (bolagen verkligen producerar, säljer produkter eller tjänster) kombineras med en fiktiv hantering av allt pappersarbete som sammanhänger med affärsverksamhet. Under 2002-03 deltar nästan 800 skolelever i verksamheten.

För till högskolan antagna studerande är de viktigaste stödformerna fadderföretagsverksamhet, Studentkonsultföretaget samt Venture Cup. Sistnämnda är en tävling i affärsidéer för studerande där lärare och forskare i företagande och företagsledning i Helsingfors ingår bland arrangörerna. Hanken var en av de organisationer som medverkade till att etablera konceptet i Finland. Genom dessa verksamhetsformer får våra studerande en god inblick i vad entreprenörskap kan innebära. I synnerhet Venture Cup uppmuntrar studerande att själva bli företagare.

Vi stöder företagsamhet bland våra tidigare studeranden främst genom att delta i utvecklingen av företagskuvösen New Business Center i Helsingfors. Vårt engagemang i TULI-verksamheten (Tutkimuksesta liiketoimintaa) är ett annat av våra sätt att stöda entreprenörskap.

Detaljerade mål och innehåll i huvudämnena företagsledning & organisation och företagande & företagsledning

Av **bilaga 2** framgår detaljerade mål och innehåll för de kurser som ingår i huvudämnena företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning.

4 PLANERING AV UTBILDNINGEN

De kontakter med näringslivet som beskrevs i kapitel två ovan är av stor nytta vid planeringen och genomförandet av undervisningen. För det första innebär våra lärares och forskares konstanta interaktion med företag att vi ständigt konfronteras med frågeställningar som uppfattas vara relevanta i näringslivet. För det andra har vi fått otaliga exempel som vi utnyttjar i undervisningen. För det tredje kan våra studenter dra nytta av lärarnas och forskarnas kontaktnät, exempelvis när det gäller tillgång till data för pro gradu-avhandlingar och proseminarieuppsatser. Å andra sidan strävar vi efter att våra lärare och forskare inte skall engagera sig för mycket i olika uppdrag inom näringslivet. Vi uppfattar att tyngdpunkten i vårt arbete bör ligga på undervisning och forskning. Såväl ur ett tidsanvändningsperspektiv som när det gäller att hålla fast vid idealet om fri, akademisk forskning bedömer vi att en viss distans och måtta är det rätta när det gäller forskarnas och lärarnas engagemang i näringslivet.

Vi strävar efter att varje kurs har såväl en kursansvarig som en 'diskussionspartner' (som i vissa fall också föreläser på kursen) från den övriga lärarpersonalen. Dessa två personer har det huvudsakliga ansvaret för att diskutera och vidareutveckla kursen. Alla avslutade kurser följs också upp med en diskussion med den ämnesansvariga professorn. Varje termin ordnas ett undervisningsmöte för alla personer inblandade i undervisningen. På dessa tillfällen presenteras idéer gällande utveckling av kursen för nästa år. En gång per år hålls också ett halvdags planeringsmöte där förslag till nästa års kurser går igenom tillsammans med representanter för studenterna. Till exempel sammanställde en studentarbetsgrupp våren 2002 en 15-sidor lång utvärdering av undervisningen i företagsledning och organisation med egna konstruktiva utvecklingsförslag. Samarbetet mellan lärarkåren och studentkåren är således mycket intimt, positivt och givande i såväl Vasa som Helsingfors, inom företagsledning & organisation samt inom företagande & företagsledning.

Vi för en kontinuerlig dialog med nationella och internationella kolleger och aktörer inom finländskt och internationellt näringsliv om målsättningarna för vår undervisningsverksamhet. Våra lärare och forskare följer kontinuerligt utvecklingen inom relaterade forskningsområden så som de andra företagsekonomiska ämnena, sociologi och socialpsykologi.

Framtida förändringar

Inga radikala förändringar förväntas under de närmaste åren gällande undervisningen i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning. Nya undervisningsformer och strukturer utvecklas dock kontinuerligt. Denna höst pågår arbetet med att utveckla en första kurs för Finlands Virtuella universitet. Vi kommer att noga följa upp våra egna och andras erfarenheter med att införa 'virtuella element' i undervisningen och fattar sedan beslut om huruvida ytterligare satsningar kommer att göras.

5 UNDERVISNINGSPERSONAL OCH STUDERANDE

På vilket sätt syns affärskompetensen i personalens profil, i verksamheten och i högskolans personalrekrytering?

Vår undervisningspersonal har tre viktiga uppgifter; undervisning, forskning och kontakter med näringslivet. För olika tjänstekategorier varierar vikten hos dessa roller något, men alla tre förekommer i åtminstone någon mån. Vi anser det vara helt essentiellt att undervisningen ska vara starkt förankrad i forskning, såväl utanför som inom Hanken.

Personalens vetenskapliga kompetens, yrkeskompetens och pedagogiska kompetens.

I dagsläget existerar det 12 tjänster (4 professorer, 2 nyligen inrättade deltidspassururer, 1 lektor, 5 överassistenturer) inom företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning. Av professorerna är tre fast besatta medan den fjärde för tillfället är under besättning. De två deltidspassururererna är inrättade och besatta på 5 år. De 6 övriga tjänsteinnehavarna kommer alla enligt planer att disputera senast inom 2 år. Därtill har vi ett stort antal externt finansierade doktorander och många av dessa är på olika sätt involverade i undervisning.

Företagsledning och organisation utnämndes år 2000 till ett av Hankens tre styrkeområden, vilket är en klar indikation på den vetenskapliga kompetens som utvecklats inom ämnet. I termer av internationella forskningspublikationer har företagsledning och organisation sedan slutet av 1990-talet varit den klart ledande inom högskolan. Ämnet har också varit mycket framgångsrika beträffande extern forskningsfinansiering från EU och Finlands Akademi. För tillfället har företagsledning och organisation tre forskningsprojekt finansierade av Finlands Akademi och ett EU-finansierat projekt, medan företagande och företagsledning har ett Finlands Akademi-projekt. Ett flertal forskare har sökt sig från andra universitet till enheten i Helsingfors för att där bedriva forskning i samarbete med våra egna forskare. En av de forskare som har sökt sig till enheten i Helsingfors (med en sex-årig extern finansiering) är tjänstledig från sin forskningsprofessur vid ett ledande brittiskt universitet, medan en annan av forskarna i företagsledning och organisation (knuten till ämnet med ett tre-årigt kontrakt) har bedömts vara professorskompetent. Båda dessa personer är involverade i såväl pre-gradual som post-gradual undervisning och handledning; den senare har ett helhetsansvar för en fem studieveckors kurs riktad till andra årets studenter.

Vi gör målmedvetna satsningar på att utveckla den pedagogiska kompetensen hos vår personal. Det sker dels genom enhetsintern utbildning och omfattande dialoger gällande undervisning, men också genom att delta i extern utbildning i vuxenpedagogik och ämnesspecifika kurser för undervisningspersonal. Av den nuvarande personalen har två personer utsetts till årets lärare vid Hanken. Den pedagogiska kompetensen framträder också via de kursutvärderingar som studerande gör; våra kurser har i regel alltid varit representerade bland de tre bästa kurserna inom högskolan. Det kan även nämnas att en av lärarna ansvarade för en kurs vid Europas ledande handelshögskola INSEAD som 2001 valdes som årets bästa valfria kurs.

Antagning

Studeringe antas till ekonomie magisterutbildningen på tre olika sätt. Den stora majoriteten antas via inträdesprov. Övriga möjligheter att bli antagen till universitetet är via öppen högskola, under vissa förutsättningar, eller tack vare tidigare universitetsstudier. Den sistnämnda möjligheten är främst öppen för internationella studeranden.

Antagningen till de enskilda huvudämnena inom högskolan sker på basen av studerandes egna ansökningar. Ansökan görs i slutet av andra studieårets hösttermin.

Uppföljningen av sysselsättningsläget bland utexaminerade

Uppföljningen av sysselsättningsläget bland utexaminerade ekonomie magistrar och –kandidater har skötts av Finlands ekonomiförbund SEFE, som varje år samlar in information från samtliga högskolor och universitet i Finland som erbjuder utbildning på det ekonomisk merkantila området. Resultaten av SEFE:s undersökning har årligen publicerats.

Eftersom svarsprocenten i SEFE:s undersökningar för Hankens del varit relativt låg har Hanken (Rekryteringstjänsten Ekonomiforum) från och med 2002 själv börjat samla in information om de utexaminerades placering i arbetslivet. Under detta år har information om sysselsättningen bland de personer som utexaminerades år 2000 samlats in. Svarsprocenten är dryga 50 %. Avsikten är att uppgifterna om de utexaminerades sysselsättningsläge, arbetsförhållanden, arbetsuppgifter etc. i framtiden klassificeras enligt studieort och huvudämne och att resultaten tas i beaktande vid planeringen av undervisningen. Alla de personer som utexaminerades år 2000 med företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning som huvudämne och som svarade på enkäten var heltidssysselsatta.

6 UNDERVISNING, INLÄRNING OCH INLÄRNINGSMILJÖER

Inlärmingsmiljön och inlärningsprocessen

Företagsledning & organisation samt företagande & företagsledning har varit föregångare inom Hanken när det gäller användning av högskolans hemsida för information relaterat till undervisningen. Vi har gjort allt undervisningsmaterial tillgängligt för studenterna via internet. En enhetlig struktur har utarbetats för samtliga kurser. För varje kurs finns bl.a. allmän kursinformation, tidtabell över kursen, allt undervisnings- och stödmaterial (inklusive overhead-bilder) och kursresultat. Det är således lätt för eleverna att hitta den information som hänför sig till en viss kurs. När Hanken hösten 2002 förnyar sina hemsidor har högskolan tagit utgångspunkt i det sätt på vilket vi själva har strukturerat och använt vår hemsida.

E-post används aktivt av såväl lärarkåren som studenterna. Studenterna uppmanas att hålla kontakt per e-post till lärarna angående undervisningsrelaterade frågor.

Sedan slutet av 1990-talet har vi vid Helsingfors-enheten (där studenternas antal är betydligt större) upprätthållit en 'help-desk' för studerande i företagande, företagsledning och organisation. Help-desken är bemannad under studieåret mellan 10.00 och 14.30. På helpdesken arbetar två studeranden i slutskedet av sina studier som har till huvudsaklig uppgift att sköta om att vår studentservice fungerar bra. Studenterna kan komma till Help-desken för att få olika slags studiematerial och för att svar på frågor gällande undervisningen. Help-desken fungerar också som en reception för studeranden som dirigeras vidare till den person som kan ge ytterligare hjälp i frågan. Det har därtill visat sig att de anställda vid Help-desken spelar en viktig roll som en informell informationskanal mellan lärare och studerande.

Lärdomsprov och praktik

Alla våra studenter skriver sina magistersavhandlingar om frågeställningar som på något sätt är relaterade till affärskunskap. De allra flesta avhandlingar är baserade på fältstudier. Många studenter skriver sina avhandlingar i samarbete med företag. Detta leder dels till att studenterna får en värdefull inblick i hur man inom företag upplever och behandlar olika frågor av relevans för affärskompetens, dels att studenterna genom sina arbeten kan bidra till utvecklingen av de företag som de jobbar med. Det bör dock påpekas att avhandlingarna är akademiska lärdomsprov snarare än beställningsarbeten. Således får ett lärdomsprov inte styras alldeles för mycket av det företag som fungerar som uppdragsgivare.

18 veckors praktik ingår som en del av studierna. Studenterna skall skriva en rapport över sin praktik där de på ett analytiskt sätt reflekterar över sina erfarenheter på basen av undervisningen inom företagande, företagsledning och organisation. På detta sätt eftersträvar vi att praktiken på ett konkret sätt integreras med utbildningen.

Studiehandledningen och karriärvägledningen

Den formella studiehandledningsfunktionen är centraliserad till högskolans förvaltning. Ämneslärares viktigaste funktion härvidlag är att föra individuella diskussioner med studenterna gällande deras kurs- och framtida yrkesval. Även om vi inte har några obligatoriska handledningstillfällen utnyttjar många studenter vårt erbjudande om informella diskussioner. Det faktum att företagande, företagsledning och organisation är kända för deras 'open door policy' har bidragit till att denna studiehandledningsform har fungerat väl. Help-desken i Helsingfors utnyttjas av många studenter med konkreta frågor relaterade till deras studier.

Det mest intensiva samarbetet mellan studerande och lärare sker inom ramen för avhandlingsskrivandet. Studenterna har möjlighet att tillsammans med sin handledare komma överens om ett eget tidsschema, om studenten exempelvis vill arbeta heltid med sin pro gradu avhandling på sommaren. Vi har infört skilda avhandlingsseminarier tillfällen under sommaren för dylika studeranden.

Ansvaret för karriärvägledningen av studerande och utexaminerade från Svenska handelshögskolan ligger hos Rekryteringstjänsten Ekonomforum. Karriärvägledningens tonvikt ligger relativt starkt på slutskedet av studierna. Dock ges även handledning i samband med val av huvudämne och biämnen.

Ekonomforum erbjuder de studerande möjlighet till personlig karriärplanering samt ordnar s.k. "karriärkvällar", då olika karriäralternativ presenteras åt studerande. Vidare ordnas ämnesvalskvällar. Från och med hösten 2002 erbjuder Ekonomforum en ny tjänst, "ett karriärgalleri", var Hanken alumni presenterar sin nuvarande karriär.

Ett starkare samarbete med Gloets arbetskraftsbyrås högskolerådgivare och Ekonomforum har påbörjats från och med hösten 2002. Högskolerådgivarna kommer till Hanken två gånger i månaden och erbjuder möjlighet till karriärdiskussioner åt studerande. Även diskussioner med psykologer ingår.

7 FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSVERKSAMHET

Pågående och 1999-2001 slutförda betydelsefulla forsknings- och utvecklingsprojekt

En lista över pågående och nyligen avslutade forskningsprojekt återges i **bilaga 3**.

Växelverkan mellan undervisning och forskning

Det pågår en omfattande växelverkan mellan forskning och undervisning. Resultatet av forskarnas och lärarnas forskningsarbete syns på ett flertal olika sätt i undervisningen. Alla heltidsanställda

lärare ansvarar för kurser som ligger inom eller nära deras forskningsområde, och inom undervisningen utnyttjar vi också i omfattande utsträckning de till ämnet knutna forskarna och doktoranderna som föreläsare. De personer som själva utvecklat ny kunskap ges därigenom möjlighet att sprida den. På så sätt säkerställs att ny kunskap inte enbart kommer forskargemenskapen till gagn. Därtill har vi utvecklat nya kurser med utgångspunkten i den forskning som bedrivs av våra forskare. Kurser såsom 'Strategic International Human Resource Management', 'Family Business' och 'Leverantörsnätverk' är goda exempel på detta.

Studerandes deltagande i forskningsprojekt

Vi strävar efter att i mån av möjlighet engagera studerande i forskningsprojekt. Detta gäller speciellt inom ramen för deras pro gradu-avhandlingar. Genom att rekrytera studerande till större akademiska forskningsprojekt lär sig studenterna från erfarna forskare och forskarna får en god möjlighet att bedöma begåvade studenternas potential som forskare. Ett flertal doktorander har rekryterats på detta sätt.

8 SAMARBETE OCH NÄTBILDNING

Samarbete inom Hanken

Hanken är ett förhållandevis litet universitet, vilket ger goda möjligheter till att idka samarbete över ämnes- och institutionsgränser. Till de viktigaste samarbetsformerna hör utvecklande av gemensamma kurser, genomförande av gemensamma program och forskningsprojekt. Samarbete inom kurser förekommer på många plan men kanske det bästa exemplet är en gemensam kurs om 'E-business'. Inom ramen för denna kurs samarbetar ämnena företagande och företagsledning, företagsledning och organisation, företagsgeografi, informationsbehandling, marknadsföring och redovisning. Samarbetet inkluderar utveckling av kursplan och -material samt själva genomförandet av kursen.

Hankens MBA-program utgör ett bra exempel på ett omfattande program där olika enheter inom högskolan bedriver ett långtgående samarbete. Lärare och forskare från företagsledning och organisation tillsammans med finansiell ekonomi, marknadsföring och redovisning utgör stommen i programmet. Samarbete inom forskning involverar främst forskare och doktorander inom företagsledning och organisation tillsammans med representanter för marknadsföring.

Samarbete i hemlandet

Hanken samarbetar på sätt eller annat med samtliga universitet i Finland. Det starkaste utbildnings-samarbetet bedrivs dock med Helsingfors handelshögskola, Helsingfors universitet, Vasa universitet och Åbo Akademi (Österbottens högskola). Utbyte av studieperioder i såväl Vasa som Helsingfors sker inom ramen för JOO-avtalet (Joustava Opinto-Oikeus) och Flexstudier. I Helsingfors utgör Helsinki Business Campus en plattform för ett omfattande samarbete mellan huvudstadens universitet. De viktigaste konkreta samarbetsformerna där är företagskuvösen New Business Center och TULI-verksamhet. Samarbetet med Helsingfors universitet konkretiseras bl.a. av företagskuvösen Palkeet. I Vasa förekommer ett fruktbart samarbete med Åbo Akademi genom Österbottens högskola.

Culminatum Oy, Suomen Yrittäjät (även genom underavdelningen Österbottens företagarförening), Perheyrittysten liitto/Familjeföretagens förbund rf. samt Hankens partnerorganisationer i Venture Cup utgör några av våra viktigaste samarbetspartners. Inom ramen för fadderföretagsprojektet i Vasa existerar starka kopplingar till näringslivet i Österbotten.

Våra professorer och doktorander är aktivt med i de finländska forskarskolorna. Våra professorer är medlemmar i tre olika forskarskolors ledningsgrupper; i en [The Graduate School of Management and Information System Studies (GRAMIS)] också som ansvarig ledare.

Internationalisering

Internationaliseringen av vår undervisning tar sig olika uttryck. Inom själva utbildningen behandlar vi i omfattande utsträckning den inverkan som den kulturella och institutionella kontexten har på företagsledning och organisation. Också inom övriga kurser problematiseras kontextens inverkan på organisationsbeteende och företagsstrategi.

Vi har allt sedan 1991 erbjudit kurser på engelska. Under 2002-03 ordnas ungefär hälften av kurserna i företagsledning och organisation i Helsingfors på engelska medan andelen är lägre i företagande och företagsledning. Eftersom en stor del av kursdeltagarna är internationella utbytesstudenter, innebär det att våra studenter under undervisningstillfällena och grupparbeten arbetar tillsammans med kursdeltagare som har en annan kulturell och institutionell bakgrund.

Internationellt samarbete och dess betydelse för undervisningen

Vi strävar efter att i vår forskning delta aktivt i den internationella kunskapsbildningen och våra forskare samarbetar med ett stort nätverk av internationella forskare. Våra lärare och forskare samarbetar bl.a. med forskare från följande universitet: INSEAD, Monash University, Cornell University, Cardiff University, Ecole de Management de Lyon, China Europe International Business School, Norges handelshöyskole, Stockholms handelshögskola, Köpenhamns handelshögskola, Stockholm School of Entrepreneurship, Umeå universitet och Uppsala universitet. Detta forskarnätverk har vi också använt för att utbyta material och erfarenheter gällande undervisning. Vi har gått in för att aktivt dela med oss av allt det material som vi själva använder i undervisningen. På detta sätt har vi i gengäld erhållit stora mängder undervisningsmaterial från olika framstående handelshögskolor som vi sedan utnyttjat i vår egen undervisning. Flertalet av våra lärare och forskare (och flera av våra doktorander) har vistats vid utländska universitet under en längre tid. Därigenom har de fått nya idéer och intryck som har använts för att utveckla undervisningen vid Hanken.

Till de internationella forskarskolorna EUDOKMA (European Doctoral School on Knowledge and Management) samt Nord-IB (The Nordic Doctoral School in International Business) har vi som enda finländska representant valts till medlemmar. Det kan nämnas att vi via vårt deltagande i EUDOKMA har status av EU Marie Curie Training Site. Genom att ha denna status mottar vi regelbundet utländska forskarstuderanden som under några månaders tid forskar vid enheten. På motsvarande sätt besöker våra studeranden utländska universitet. Andra viktiga internationella samarbetspartners är EIASM (European Institute for Advanced Studies in Management), EDAMBA (European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration) samt SCANCOR (Scandinavian Consortium for Organizational Research) vid Stanford University.

De internationella kontakterna har inneburit goda möjligheter att identifiera och bjuda in internationella forskare och lärare till Hanken. Vi har med regelbundna mellanrum besök av nationella och i synnerhet internationella forskare som vi också strävar efter att engagera som föreläsare inom ekonomutbildningen. Under de tre senaste åren har drygt 20 utländska professorer fungerat som föreläsare inom antingen företagsledning och organisation eller företagande och företagsledning. I vissa fall har en internationell föreläsare haft ansvar för en hel kurs. Detta har visat sig vara en bra referenspunkt för vår egen personal när det gäller att utveckla sin egen undervisning.

Studentutbytets betydelse

Hanken har i dag 54 samarbetsavtal (vilket betyder ungefär 140 studieplatser) med internationella högskolor och universitet och antalet utökas hela tiden. Kontinuerligt utvecklingsarbete pågår också

hela tiden inom Hanken för att studerande i allt högre grad ska kunna integrera utländska studier i sin examen. Vi uppmuntrar starkt våra studenter att tillbringa åtminstone en termin vid en utländsk högskola. Tillsammans med enskilda studenter utvecklar vi *in casu* lösningar för hur en utlandsvistelse kan genomföras utan att studietiden förlängs. Ett led i denna strävan är ett arrangemang med proseminarie- och seminariekurser båda terminerna vilket underlättar studiegången för våra hemkomna utbytesstuderande. Studenter som reser utomlands mot slutet av sina studier uppmuntras också att utveckla ett tema för sin pro gradu-avhandling som de kan arbeta med under vistelsen.Handledningen sköts i dylika fall per e-post.

Hanken mottar ca 80 studerande per termin, varav speciellt företagande och företagsledning i Helsingfors tack vare sitt kursutbud på engelska har varit ett attraktivt alternativ. Andelen internationella studeranden på dessa kurser uppgår i dagsläget till 51%. Kursutvärderingar av studenter visar också att det här är en mycket viktig aspekt av undervisningens kvalitet. En hög andel internationella studeranden skapar en jämförelseram för våra egna inhemska studeranden, men det ger samtidigt en god insikt i internationella dimensioner och impulser till att själv åka utomlands under studietiden.

9 UTVÄRDERINGEN I FÖRHÅLLANDE TILL MÅLEN

Vi har redan sedan 1980-talet använt skriftliga utvärderingsblanketter som ett av de sätt på vilka lärarna får feedback på sina kurser. Sedan några år tillbaka är en dylik kursutvärdering standardiserad inom hela högskolan, varvid högskolans utvärderingsblankett numera används även inom våra ämnen. Allmän praxis är att den lärare som är ansvarig för kursen sammanställer studenternas kursfeedback. I tillägg till skriftlig feedback utnyttjas kursens sista tillfälle till att föra en dialog gällande kursen där läraren presenterar sin egen analys av kursen och det sätt på vilket denna kunde vidareutvecklas. Vår kutym är att resultatet av kursutvärderingen publiceras på vår hemsida. Såsom beskrevs i kapitel fyra ovan utgör kursutvärderingarna ett integrerat element i vårt sätt att arbeta för att ständigt förbättra kvaliteten på vår undervisning.

Utvärdering av de studerandes framgång

En kontinuerlig uppföljning görs av ämnets huvudämnesstuderandes studieframgång, där genomströmningshastigheten och antalet utexaminerade årligen följs upp. I samband med avhandlings-skrivandet är uppföljningen på personlig nivå där handledaren är ansvarig för att hålla kontakt med sina studeranden.

De studerandes sysselsättning granskas kontinuerligt som en del av Svenska handelshögskolans uppföljning av sina studerande. Särskilda undersökningar av de utexaminerade studerandes uppfattning om innehållet i sin undervisning har gjorts vid flera tillfällen. Undersökningarnas resultat har beaktats vid vidareutvecklingen av undervisningen.

Utveckling av utvärderingen

Det sätt som utvärderingen av undervisningen genomförs har ständigt utvecklats. Jämfört med situationen för 10 år sedan finns i dag en betydligt större öppenhet när det gäller att kommunicera resultatet av utvärderingen till studenterna. Studenterna är också i mycket högre grad med om att diskutera hur undervisningen kunde ytterligare utvecklas. Slutligen är utvecklingsarbetet med de enskilda kurserna betydligt mer integrerat och hela lärarpersonalen deltar aktivt i detta arbete.

10 SAMMANDRAG AV SJÄLVUTVÄRDERINGEN

Utgående från den vision och mission som vi uppställt för verksamheten vill vi framhålla följande:

Vi upplever att vi redan idag nått långt i våra strävanden att förverkliga vår vision att ha Finlands bästa utbildning i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning. Vi be-

dömer att vår forskningsbaserade utbildning i företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning idag tillhör de ledande i Norden. Vi ger en utbildning i affärskunnande som näringslivet efterfrågar och värdesätter. Vi kombinerar i vår undervisning nya forskningsrön och praktikfall.

Allt detta innebär givetvis inte att det inte finns områden i vår verksamhet som vi kan bli ännu bättre på. Den största utmaningen under de kommande åren är därför att höja ambitionsnivån samtidigt som vi värnar om att bibehålla vår nuvarande position genom att skapa en större kritisk massa och göra oss mindre sårbara.

Under de senaste fem åren har verksamheten genomgått en genomgripande förändring, som återspeglar sig i alla delar av vår verksamhet. Det förändringsarbete som gjorts har förverkligats till stora delar med oförändrad basfinansiering. En fortsatt fokusering på utvecklingen av forskningsbaserad undervisning i affärskompetens förutsätter emellertid att basfinansieringen måste stärkas.

De stora utmaning vi har framför oss - att lyfta vår verksamhet så att vi genuint konkurrerar med de ledande internationella utbildningarna i affärskompetens - förutsätter en konsolidering av vår verksamhet och en fortsatt fokusering såväl inom undervisningen som inom forskningen. Det samarbete som vi inom området affärskompetens bedriver i högskolan, regionalt, nationellt och internationellt kan ytterligare stärkas. En fortsatt kontinuerlig utvärdering av vår verksamhet utgör en given del av det kvalitetsarbete som förestår.

BILAGA 1 / KONTAKTPERSONER OCH -UPPGIFTER

Högskolans namn och adress:

Svenska handelshögskolan
PB 479
00101 Helsingfors.

Kontaktperson och kontaktinformation:

Planerare Susanne Byman
Svenska handelshögskolan
PB 479
00101 Helsingfors.
Tel: 09 4313 3215;
E-mail: susanne.byman@shh.fi

Utvärderade huvudämnen:

Företagsledning och organisation. Ansvarig: Professor Ingmar Björkman, Svenska handelshögskolan, PB 479, 00101 Helsingfors. Tel: 09 4313 3273; E-mail: ingmar.bjorkman@shh.fi

Företagande och företagsledning / Helsingfors. Ansvarig: EL Jan Sten, Svenska handelshögskolan, PB 479, 00101 Helsingfors. Tel: 09 4313 3304; E-mail: jan.sten@shh.fi.

Företagande och företagsledning / Vasa. Ansvarig: Professor Sören Kock, Svenska handelshögskolan, PB 287, 65101 Vasa. Tel: 06 3533 722; E-mail: soren.kock@wasa.shh.fi.

Arbetsgruppen som uppgjort självvärderingsrapporten har haft följande sammansättning:

Rektor Marianne Stenius, planerare Susanne Byman, professor Ingmar Björkman, EL Jan Sten, professor Sören Kock, VD Erik Hartwall (Hartwall-bolagen Ab), EM Björn Elfström (Pretax Oy), Skattmästare Håkan Anttila (Stiftelsen för Österbottens högskola), studerande Erica Flinck, studerande Michaela Herlin och studerande Sofia Mickels.

Kort beskrivning av hur utvärderingsprocessen genomfördes i högskolan (tidtabell, deltagare och deras ställning)

18.6.2002: Anvisningar på finska om utvärderingen sänds till universiteten / yrkeshögskolorna

5.8.2002: Anvisningar på svenska om utvärderingen sänds till universiteten / yrkeshögskolorna
Planering av genomförandet av utvärderingen vid Hanken

22.8.2002: Möte mellan Rektor, planeraren och de personer som ansvarar för utbildningen inom huvudämnena företagsledning och organisation samt företagande och företagsledning.

En arbetsgrupp utses som består av rektor, planeraren, de ansvariga för utbildningen inom de två huvudämnen som utvärderas, tre studeranderepresentanter samt tre näringslivsrepresentanter. Deltagare från både Helsingfors och Vasa är representerade i arbetsgruppen.

De ansvariga inom huvudämnena företagsledning och organisation och företagande och företagsledning utarbetar ett första utkast till självvärderingsrapport på basen av de anvisningar högskolan erhållit. Deadline 10.9.2002.

- 13.9.2002 Arbetsgruppen diskuterar det första utkastet till självvärderingsrapport. Arbetet med utvärderingsrapporten fortsätter enligt de riktlinjer arbetsgruppen givit.
- 4.10.2002 Rektor, planeraren och de ansvariga inom de två huvudämnena diskuterar självvärderingsrapporten. En ny version av självvärderingsrapporten sammanställs.

Den nya självvärderingsrapporten kommenteras av arbetsgruppen. Slutliga förändringar görs i rapporten.

- 11.10.2002 Utvärderingsrapporten sänds till rådet för utvärdering av högskolorna.

BILAGA 2/ STUDIEHELHETER 2002-2003

FÖRETAGANDE OCH FÖRETAGSLEDNING (Helsingfors) ENTREPRENEURSHIP AND MANAGEMENT

BESKRIVNING AV STUDIEHELHETER

Studierna inom huvudämnet syftar till att ge studerande en god beredskap till att klara sig i det framtida näringsliv där entreprenörskap blir allt viktigare. I praktiken betyder det här att de som avlägger ekonomie magisterexamen inom huvudämnet företagande och företagsledning ska ha kapacitet att vara med och utveckla unga och växande företag. Följaktligen byggs kurserna inom det här huvudämnet upp kring begrepp som entreprenörskap, affärsutveckling, tillväxt samt unga företagare.

Studier inom företagande och företagsledning är också ett utmärkt stöd för den eller de som överväger att starta eget företag, eftersom huvudämnet ansvarar för Hankens engagemang i Venture Cup (<http://www.finland.venturecup.org>). Det är en affärsplantävling, vars syfte är att stimulera skapandet av tillväxtföretag. Tävligen pågår under hela läsåret och deltagarna får utbildning, handledning, kontinuerlig feed-back på sina affärsplaner, liksom flertalet möjligheter att träffa erfarna entreprenörer och risk-kapitalister. Venture Cup har också numera till en del integrerats i själva undervisningen vid Hanken via kursen Entrepreneurial Orientation.

För studiehelheterna och studieperioderna ansvarar *Institutionen för företagsledning och organisation*. Det centrala ämnet är *företagande och företagsledning*.

Studieplan

	Termin
Grundstudier (15 sv)	
Företagsstrategi	HT
Tillväxtföretaget	VT
Företagsledning	HT
Ämnesstudier (35 sv)	
Grundstudier	
Business Concept Innovation	VT
Family businesses	VT
Basic business logistics	HT
Proseminarium Studentkonsult	HT & VT
Fördjupade studier (70 sv)	
Ämnesstudier	
Forskningsmetoder	HT & VT
Forskningsseminarium	HT & VT
Entrepreneurship, theory and practice (ges ej läsåret 2002-2003)	
Entrepreneurial Orientation <i>eller</i>	HT & VT
E-business <i>eller</i>	VT
Strategic Management	HT
Avhandling 15 sv	

Huvudämnet prioriterar samarbete mellan olika huvudämnena på Hanken väldigt starkt. Följaktligen arrangeras många studieperioder tillsammans med andra huvudämnena. Studieperioderna Proseminarium Studentkonsult, Forskningsmetoder och Forskningsseminarium genomförs tillsammans med huvudämnet Företagsledning och organisation. Kursen Business Concept Innovation genomförs tillsammans med huvudämnet Marknadsföring. Kursen E-business arrangeras primärt med hjälp av huvudämnena Företagsgeografi, Informationsbehandling samt Marknadsföring. Därtill så arrangeras kursen Basic business logistics av ämnet Företagsgeografi.

Grundstudier i ett annat ämne

(15 sv av vilka 5 sv ingår i de allmänna studierna). Dessa studier bör helst väljas bland ämnena finansiering och investering, informationsbehandling, handelsrätt, marknadsföring eller redovisning.

Rekommendationer gällande kurser som omfattas av JOO-avtalet.

Tack vare JOO-avtalet så finns det ypperliga möjligheter för Hanken-studerande att avlägga kurser vid i främsta hand Tekniska högskolan (TKK) eller Helsingfors handelshögskola (HKKK). Vi rekommenderar i främsta hand följande kurser vid TKK: Financing New-Technology Based Firms 4 sv, Enterprise Forum 3 sv samt New Venture Development 3 sv. Följande två kurser är de mest intressanta vid HKKK: Venture Capital 4 sv (samma kurs som Financing New-Technology Based Firms vid TKK) och Creation of Innovative SMEs 4 sv.

Det finns givetvis ett flertal andra kurser som är intressanta att avlägga vid andra universitet men de ovannämnda är kanske de viktigaste. Kom dock ihåg att på förhand diskutera med den som är ansvarig för huvudämnet Företagande och företagsledning på vilket sätt dylika kurser kan integreras i din examen.

BESKRIVNING AV STUDIEPERIODER

TILLVÄXTFÖRETAGET 5 sv

Kod 1819

HIGH-GROWTH COMPANIES (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen är inriktad på att ge deltagarna en helhetsbild över vad som kännetecknar ett snabbväxande företag. Teman som behandlas är tillväxtföretagets produkt- och marknadsstrategier, innovationer och internationalisering. Finansieringsalternativ och individerna inom tillväxtföretaget tas även upp i kursen.
Nivå	Grundstudier/ämnesstudier
Förkunskaper	Studieperioden Företagsstrategi
Undervisning	Vårterminen 2003 Helsingfors 30–40 h föreläsningar, övningar och individuellt arbete.
Individuellt arbete	160–170 h
Kurslitteratur	HARPER S C: The McGraw-Hill Guide to managing growth in your emerging business. McGraw-Hill Inc. 1994. McKinsey & Company: Ideasta kasvuyritykseksi. WSOY. 2000. SHERMAN A J: Fast-track business growth. Kiplinger Books.

	2001. Annan litteratur enligt examinatorers anvisningar.
Examination	Sluttentamen samt godkända övningar
Examinator	EM Henrik Tötterman

FAMILY BUSINESSES 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1833

Aim	Managing the seeming contradictions within systems that combine family and business is the key to family business survival and success. Therefore the aim with this course is to learn more about how both families and businesses deal with this system overlap. Some special topics are successions, family relations and conflict management.
Level	Intermediate level
Requirements	Introduction to Organization and Management
Instruction	Spring 2003 Helsinki 40 h lectures and seminars
Individual work	160 h
Literature	ARONOFF C E & ASTRACHAN J H & WARD J L: Family business sourcebook II. Business owner resources. Selected articles. Georgia 1996. GERSICK K E & DAVIS J A & HAMPTON M M & LANSBERG I: Generation to generation: Life cycles of the family business. Harvard Business School Press. Boston 1997. NEUBAUER F & LANK A G: The family business; its governance for sustainability. MacMillan Press . London 1998.
Examination	Written examination, individual and group assignments.
Instructor	Assistant professor Jan Sten

BUSINESS CONCEPT INNOVATION 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1828

Aim	The course focuses on the introduction and development of the new competitive services. It provides the theoretical models for the development of new services, but it also contributes to the student's understanding of implementing new value-creating strategies.
Level	Intermediate level
Requirements	The number of participants is restricted to 50 students. Students with major in entrepreneurship and management or marketing have the first call for participation. See our homepages for further details on how you apply for the course.

Instruction	Spring 2003 Helsinki 50 h lectures and seminars
Individual work	150 h
Literature	CHRISTIANSEN J A: Building the innovative organization. MacMillan Press Ltd. London 2000 EDVARDSSON B & GUSTAFSSON A & JOHNSON M D & SANDÉN B: New service development and innovation in the new economy. Studentlitteratur, Lund 2000, 227 p. HAMEL G: Leading the revolution. Harvard Business School Press. Boston Massachusetts 2000. 314 p. Articles and miscellaneous material (ab. 200-300 pages)
Examination	Written examination, assignments and term paper.
Instructors	Assistant professor Jan Sten and professor Tore Strandvik

PROSEMINARIUM 5 sv Kod 1830

PROSEMINAR (7.5 ECTS credits)

Se Företagsledning och organisation, studieperioden Proseminarium studentkonsult kod 2240.

PRAKTIK ELLER FÄLTSTUDIER 0 sv Kod 1870

INTERNSHIP (0 ECTS credits)

Se Företagsledning och organisation, studieperioden Praktik eller fältstudier kod 2270.

FORSKNINGSMETODER 5 sv Kod 1869

RESEARCH METHODS (7.5 ECTS credits)

Se Företagsledning och organisation, studieperioden Forskningsmetoder kod 2235.

FORSKNINGSSEMINARIUM 5 sv Kod 1822

RESEARCH SEMINAR (7.5 ECTS credits)

Se Företagsledning och organisation, studieperioden Forskningsseminarium kod 2236.

ENTREPRENEURSHIP, THEORY AND PRACTICE 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1827

Kursen ges inte under läsåret 2002-2003. Den ges nästa gång läsåret 2003-2004.

VALBARA KURSER

ENTREPRENEURIAL ORIENTATION 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1831

The course is co-ordinated with the business plan competition Venture Cup.

Aim	The aim of the course is to provide theoretical and practical knowledge for the preparation of business- or project plans.
Level	Advanced level
Requirements	The recommendation is that the student has passed the course Proseminar.
Instruction	9.9.2002–31.3.2003 Helsinki 50 h lectures and discussions in class
Individual work	150 h
Literature	Reading materials suggested by the examiner.
Examination	Written reports
Examinator	Assistant professor Jan Sten

E-BUSINESS 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1834

Aim	This course focuses on how e-business can enhance the competitiveness of an organization by deploying innovative information and communication technology throughout an organization and beyond, through links to partners and customers. The course takes an integrative approach drawing on new and existing approaches and models from disciplines including information systems, marketing, entrepreneurship and, supply and value chain management.
Level	Advanced level
Requirements	The recommendation is that the student has passed the course Proseminar
Instruction	Spring 2003 30 h in class by guest lecturers and faculty primary from the majors corporate geography, entrepreneurship and management, information systems science and marketing.
Individual work	170 h
Literature	TURBANE & KING D & LEE J & WARKENTIN M & CHUNG H M: Electronic commerce. A managerial perspective. Prentice Hall. 2002. Selected parts. Articles and other readings suggested by the instructor.
Examination	Assignments and exam

FÖRETAGANDE OCH FÖRETAGSLEDNING (Vasa)**ENTREPRENEURSHIP AND MANAGEMENT**

Studierna inom huvudämnet syftar till att ge de studerande en helhetsyn på affärsverksamhet och företagsledning. Den studerande skall utveckla en beredskap att vara verksam med totalansvar för en viss funktion, affärsenhet eller företag. Målsättningen är härmed att ge de studerande beredskap för ledande och utveckling av små och medelstora företag. Särskild vikt fästs vid ledande av tillväxt, innovation, internationalisering, personalfrågor och nätverksbyggande. De studerande förväntas även få en förståelse för entreprenörskapets och företagandets psykologiska och omgivningsrelaterade förutsättningar.

Inom huvudämnet förekommer specialiseringskurserna: Entrepreneurship and International Management och Knowledge Management.

Entrepreneurship and International Management ger fördjupade insikter i metoder för utveckling av ny eller existerande affärsverksamhet samt insikter i hur internationella affärer genomförs. Kursen kommer hösten 2001 även att integreras till en del med Venture Cup, som är en affärsplantävling vars syfte är att stimulera skapandet av tillväxtföretag.

Knowledge Management ger fördjupade insikter i metoder för kompetensutveckling och lärande i organisationer.

För studiehelheterna och studieperioderna ansvarar institutionen för företagsledning och organisation. Det centrala ämnet är företagande och företagsledning.

Studieplan

	Termin	
Grundstudier (15 sv)		
Företagsstrategi	HT	
Tillväxtföretaget		VT
Nätverk och leverantörssamarbete		VT
Ämnesstudier (35 sv)		
Grundstudier		
Företagsledning	HT	
Internationella affärer och etik	HT	
Human Resource Management	HT	
Organisationsanalys		VT
Proseminarium		VT
Fördjupade studier (70 sv)		
Ämnesstudier		
Entreprenörskap i teori och praktik	HT	
Knowledge Management	HT	
Strategiskt tänkande	HT	
Forskningsmetodik		VT

Grundstudier i ett annat ämne (15 sv av vilka 5 sv ingår i de allmänna studierna).

BESKRIVNING AV STUDIEPERIODER

FÖRETAGSSTRATEGI 5 sv

Kod 1130

INTRODUCTION TO ORGANIZATION AND MANAGEMENT (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen syftar till att ge en introduktion till centrala företagsstrategiska frågor. Kursen behandlar affärsidéer, branschanalys, resurser som bas för strategi och värdeinnovation. Studieperioden ger även grunderna för entreprenörskap och hur starta ett företag.
Nivå	Allmänna studier/grundstudier
Undervisning	9.9–26.10.2002 Vasa 44 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	150 h
Kurslitteratur	GRANT R M: Contemporary strategy analysis. Concepts, techniques, applications. 1998 eller senare. (Helsingfors och Vasa) BROOKS I: Organizational behaviour, individual groups and the organization, 1999. (Vasa). Artiklar och övrig litteratur enligt examinatorns anvisningar. Se närmare instruktioner på webben. (Helsingfors)
Examination	Övningsarbeten och tentamen
Examinator	Överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

TILLVÄXTFÖRETAGET 5 sv

Kod 1819

HIGH-GROWTH COMPANIES (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen är inriktad på att ge deltagarna en helhetsbild över vad som kännetecknar ett snabbväxande företag. Teman som behandlas är tillväxtföretagets produkt- och marknadsstrategier, innovationer och internationalisering. Finansieringsalternativ och individerna inom tillväxtföretaget tas även upp i kursen.
Nivå	Grundstudier/ämnesstudier
Förkunskaper	Studieperioden Företagsstrategi
Undervisning	17.2-18.4.2003 Vasa 30–40 h föreläsningar, övningar och individuellt arbete.

Individuellt arbete	160–170 h
Kurslitteratur	AHRENS T: Tillväxtföretagets drivkrafter. Almqvist och Wiksell. Malmö 1992, alternativt. HARPER S C: The McGraw-Hill Guide to managing growth in your emerging business. McGraw-Hill Inc. 1994 Annan litteratur enligt examinatorers anvisningar.
Examination	Sluttentamen samt godkända övningar
Examinatorer	Överassistent tf i företagande och företagsledning

NÄTVERK OCH LEVERANTÖRSSAMARBETE 5 sv Kod 1836
NETWORKS AND CO-OPERATION WITH SUPPLIERS (7.5 ECTS credits)

Mål	Att ge kunskap om nätverk och leverantörssamarbete. I kursen behandlas även styrning av inköp, kvalitet och supply chain management.
Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	Företagsstrategi
Undervisning	13.1–28.3. 2003 Vasa 20 h föreläsningar, 20 h övningar
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	GADDLE L-E & HÅKANSSON H: Supply network strategies. Wiley. 2001. MEREDITH J & SHAFER S: Operations management for MBA's. Wiley. 2001. Artiklar enligt tentators anvisningar.
Examination	Tentamen och övningsarbete
Examinator	Överassistent tf Åsa Hagberg-Andersson

FÖRETAGSLEDNING 5 sv Kod 1842
CORPORATE MANAGEMENT (7,5 ECTS credits)

Mål	Den studerande utvecklar ett personligt helhetsperspektiv på strategisk företagsledning som arbetsuppgift och sin egen roll som ledare. Målet nås genom aktivt deltagande i workshops. Centrala perspektiv på företagsledning behandlas i block för: ledning av kompetens, kvalitetssystem, teamarbete samt ett finansiellt perspektiv på företagsledning.
Nivå	Ämnesstudier (rekommenderas för Å III)
Förkunskaper	-

Undervisning	14.10-13.12.2002 Vasa 56 h workshops
Individuellt arbete	144 h
Kurslitteratur	Stödlitteratur för kursen meddelas under kursens gång
Examination	Workshops och skriftligt slutarbete
Examinator	Överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

INTERNATIONELLA AFFÄRER OCH ETIK 5 sv

Kod 1837

INTERNATIONAL BUSINESS AND ETHICS (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen syftar till att skapa en förståelse för internationell affärsverksamhet och ledning. Speciell vikt läggs vid hur etiska frågor behandlas i föränderlig internationell miljö.
Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	-
Undervisning	9.9–13.12.2002 40 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	HILL C W: International business: Competing in the global marketplace. 3 rd edition. Irwin 1999 eller senare. KOSKINEN L: Etik, ekonomi och företagets själ. Kan hög moral och god ekonomi förenas? Prisma. 1999.
Examination	Aktivt deltagande, individuella övningsarbeten och slutarbete med presentation.
Examinatorer	Överassistent tf Åsa Hagberg-Andersson och överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT 5 sv (7.5 ECTS credits)

Kod 2254

Mål	Kursen ger en helhetssyn på strategiskt personalarbete (Strategic Human Resource Management) som vetenskapligt kunskapsområde och arbetsfält i medelstora och stora företag. Kursdeltagarna bör efter avslutad kurs ha en grundläggande kunskap om bemannings- och rekryteringsprocesser, prestationsledning, kompensationsystem och kompetensutveckling. Programmet är avsett för studerande som avser att utveckla en generell kompetens för företagsledning och/eller en specialkompetens för personalfrågor.
Nivå	Grundstudier/ämnesstudier

Undervisning	9.9–11.10.2002 Vasa 56 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	144 h
Kurslitteratur	BEARDWELL I & HOLDEN L (eds): Human resource management-A contemporary approach. Prentice Hall. Harlow England 2001. Third edition. Artiklar enligt examinatorns anvisningar.
Examination	Övningsarbeten samt problemfokuserad tentamensuppsats
Examinator	Överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

ORGANISATIONSANALYS 5 sv Kod 1838
ORGANIZATION ANALYSIS (7.5 ECTS credits)

Mål	Att visa hur vi kan förstå organisatoriskt beteende med hjälp av olika metaforer. Kursen skall ge en systematisk och kritisk syn på organisationsteori och visa hur teorin kan användas som praktiskt hjälpmedel för analys och ledning av organisationer. Kursdeltagarna skall lära sig att analysera situationer i organisationer som de själva har erfarenhet av.
Nivå	Ämnesstudier (rekommenderas för Å III)
Förkunskaper	-
Undervisning	13.1–14.3.2003 Vasa 40 h gruppdiskussioner och case-övningar
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	MORGAN G: Organisationsmetaforer. Studentlitteratur. Lund 1999 eller MORGAN G: Images of organization. Sage Publications, London 1997. Revised ed. Case-material och kompletterande litteratur av andra författare enligt examinatorns instruktioner.
Examination	Kursens vitsord ges på basen av aktivt deltagande och en skriftlig slutrapport.
Examinator	Överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

PROSEMINARIUM 5 sv Kod 1830
PROSEMINAR (7.5 ECTS credits)

Mål	Att ge studerande en färdighet att vetenskapligt analysera och lösa problem inom ämnesområdet företagande och företagsledning samt att uppöva de studerandes förmåga att på egen hand planera, genomföra och presentera ett undersökningsprojekt. De
-----	--

studerande förutsätts också att förkovra sig i metodkunskaper för att med goda resultat kunna genomföra projekt.

Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	Två kurser i det egna huvudämnet.
Undervisning	13.1–25.4.2003 Vasa. Vid behov startar en ny kurs på hösten. 4 + 3 h/studerande
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	–
Examination	Skriftliga arbeten som bedöms.
Examinator	Överassistenterna

PRAKTIK ELLER FÄLTSTUDIER 0 sv

Kod 1870

INTERNSHIP (0 ECTS credits)

Mål Att ge studerande en uppfattning om den praktiska betydelsen av studiernas yrkesmässiga och vetenskapliga syften samt vissa grundfärdigheter i skötsel av yrkesmässiga uppgifter.

Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	–
Undervisning	–
Individuellt arbete	18 veckors godkänd arbetspraktik eller handledda fältstudier t.ex. i samband med proseminariumprojekt.
Kurslitteratur	–
Examination	Skriftlig rapport
Examinator	Överassistent tf Åsa Hagberg-Andersson

FORSKNINGSMETODIK 5 sv

Kod 1869

RESEARCH METHODS (7.5 ECTS credits)

Mål	Att ge de studerande grunden för ett vetenskapligt och kritiskt tänkande. Att använda detta tänkande till att utföra organisations- och managementforskning samt för praktiska utredningar i affärlivet.
Nivå	Fördjupade studier (rekommenderas för Å III)
Förkunskaper	Avklarad kurs i Forsknings- och undersökningsmetodik samt 10 sv ämnesstudieperioder i företagande och företagsledning.
Undervisning	13.1–25.4.2003 Vasa 40 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	HAIR-ANDERSON J & TATHAM R & BLACK W: Multivariate data analysis. Prentice Hall, New Jersey 1998. SAUNDERS M & LEWIS P & THORNHILL A: Research methods for business students. Pitman Publishing. London 1997. Övrig litteratur enligt examinatorns anvisningar.
Examination	Tentamen och övningar.
Examinator	EM Maria Österåker

FORSKNINGSSEMINARIUM 5 sv

Kod 1822

RESEARCH SEMINAR (7.5 ECTS credits)

Mål	Att hos de studerande befästa färdigheterna att självständigt genomföra och avrapportera projekt med hjälp av vetenskapliga metoder.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	Proseminarium inom huvudämnet samt fyra andra grund- /ämnesstudieperioder i huvudämnet, studieperioderna proseminarium och praktik/fältstudier oräknade.
Undervisning	9.9.2002–25.4.2003 Vasa. Vid behov startar ny kurs även på våren 2003. 4 + 6h/stud.
Individuellt arbete	190 h
Kurslitteratur	–
Examination	Skriftliga arbeten, opponens, skriftlig sido-opponens samt presentation.
Examinator	Professor Sören Kock

ENTREPRENÖRSKAP I TEORI OCH PRAKTIK 5 sv

Kod 1843

ENTREPRENEURSHIP, THEORY AND PRACTICE (7.5 ECTS credits)

Mål	Målet med kursen är att ge deltagarna både en teoretisk och praktisk förståelse för entreprenörskap. Teoretiskt sett behandlar kursen olika traditionella synsätt på entreprenören och entreprenörskap. Utgående från ett praktiskt perspektiv gör deltagarna upp en affärsplan. De olika momenten i affärsplanen jämförs med teoretiska synsätt.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	Avklarat proseminarium
Undervisning	9.9–13.12.2002 Vasa 30 h föreläsningar och presentationer
Individuellt arbete	170 h
Kurslitteratur	HISRICH R D & PETERS M P: Entrepreneurship. 5 th edition. McGraw-Hill. 2002. LANDSTRÖM H: Entreprenörskapets rötter. Studentlitteratur 1999. Mc Kinsey & Company: Ideasta kasvuyritykseksi. WSOY 2000. Övrig litteratur enligt examinatorns anvisningar.
Examination	Skriftliga övningsarbeten och presentationer
Examinator	Överassistent tf i företagande och företagsledning

KNOWLEDGE MANAGEMENT 5 sv (7,5 ECTS credits)

Kod 1839

Mål	Kursens mål är att utveckla föreställningar om kunskapsledning. Speciellt behandlas skapande och överföring av kunskap i kunskapsintensiva organisationer med beaktande av utmaningar i den nya ekonomin.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	Avklarat proseminarium
Undervisning	14.10–13.12.2002 Vasa 28 h föreläsningar och seminarier
Individuellt arbete	172 h
Kurslitteratur	PRUSAK L: Knowledge in organisations. Butterworth-Heinemann, Boston 1997. Valda delar. ZACK M: Knowledge and strategy. Butterworth-Heinemann. 1999. Artikelsamling enligt examinatorns anvisningar.

Examination	Tentamen samt skriftliga och muntliga prestationer.
Examinator	Överassistent tf Tua Haldin-Herrgård

V A L B A R A K U R S E R

STRATEGISKT TÄNKANDE 5 sv Kod 1840
STRATEGIC THINKING (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursens mål är att skapa djupare förståelse för strategiskt tänkande i organisationer. De studerande skall efter avslutad kurs kunna utforma, förändra och implementera strategi.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	Företagsstrategi och proseminarium avklarade
Undervisning	9.9–13.12.2002 Vasa 20 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	180 h individuellt arbete
Kurslitteratur	JOHNSON G & SCHOLLES K: Exploring corporate strategy. Text and cases. Pearson Education Ltd. 2002. MINTZBERG H & AHLSTRAND B & LAMPEL J: Strategy safari. Prentice Hall. 1998.
Examination	Övnings- och projektarbeten
Examinator	Professor Sören Kock

PROJECT MANAGEMENT 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 1841

Aim	The aim of the course is to provide the participants with a holistic understanding of project management. Topics that are included in the course are: characteristics of the project manager, management of time, cost and quality, techniques for planning and scheduling projects, e.g. Work Breakdown Structure and Critical Path Method.
Level	Advanced level
Requirements	The recommendation is that the student has passed the course proseminar.
Instruction	13.1–25.4.2003 Vasa 30 h lectures and exercises
Individual work	170 h
Literature	CHAPMAN C & WARD S: Project risk management. Wiley. 1996. MANTEL M & MEREDITH J & SHAFER S & SUTTON M:

Project management in practice. Wiley. 2001.
 TURNER J: The hand-book of project-based management.
 McGraw Hill. 1999.
 Articles that are recommended by the instructor.

Examination	Written examination and assignments
Instructor	M.Sc. (econ.) Annika Laine

FÖRETAGSLEDNING OCH ORGANISATION (Helsingfors)

MANAGEMENT AND ORGANIZATION

BESKRIVNING AV STUDIEHELHETER

Målet med huvudämnet företagsledning och organisation är att utveckla studerandes förmåga att handha allmänna ledningsuppgifter inom näringslivet. Kunskaper inom följande delområden är centrala inom ämnet:

- hur man leder människor och förstår det mänskliga beteendet
- hur man effektivt organiserar och leder utvecklingsprocesser i företag
- hur man effektivt organiserar och utvecklar personalfunktionen inom ett företag
- hur man styr ett företag i önskvärd riktning
- hur man skapar och genomför framgångsrika strategier
- hur man utvecklar kompetens och organiserar för lärande i företag
- hur man koordinerar affärsverksamheten inom ett företag även i internationella sammanhang

Studeranden erhåller kunskaper för att handha allmänna ledningsuppgifter, men man kan också specialisera sig. Utexaminerade studeranden inom huvudämnet företagsledning och organisation arbetar med mycket varierande uppgifter, bl.a. som personalspecialister, konsulter, företagsledare och chefer på olika nivåer.

För studiehelheterna och studieperioderna ansvarar institutionen för företagsledning och organisation. Det centrala ämnet är företagsledning och organisation.

St u d i e p l a n

	Termin	
Grundstudier (15 sv)		
Företagsstrategi	HT	
Ledarskap		VT
International Business		VT
Ämnesstudier (35 sv)		
Grundstudier		
Human Resource Management	HT	
Företagsledning	HT	
Kunskapsledning		VT
Proseminarium Studentkonsult	HT &	VT

Fördjupade studier (70 sv)

Ämnesstudier

Organisationsanalys

HT

Forskningsmetoder

HT & VT

Valbarkurs: Strategies for Asia Pacific eller

HT

Strategic Management eller HT

Strategic International Human Resource Management

VT

The New Economy eller

VT

Gender, Management and Organization

VT

Forskningsseminarium

HT & VT

Avhandling 15 sv

Studeranden som har avlagt kursen Organisationsanalys som ämnesstudieperiod skall avlägga två av de övriga fördjupade kurserna i Företagsledning och organisation.

BESKRIVNING AV STUDIEPERIODER

FÖRETAGSSTRATEGI 5 sv

Kod 1130

INTRODUCTION TO ORGANIZATION AND MANAGEMENT (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen syftar till att ge en introduktion till centrala företagsstrategiska frågor. Kursen behandlar affärsidéer, branschanalys, resurser som bas för strategi och värdeinnovation. Studieperioden ger även grunderna för entreprenörskap och hur starta ett företag.
Nivå	Allmänna studier/grundstudier
Undervisning	9.9–25.10.2002 Helsingfors 44 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	150 h
Kurslitteratur	GRANT R M: Contemporary strategy analysis. Concepts, techniques, applications. 1998 eller senare. Artiklar och övrig litteratur enligt examinatorns anvisningar. Se närmare instruktioner på webben.
Examination	Övningsarbeten och tentamen
Examinator	Professor tf Denise Salin (Helsingfors)

LEDARSKAP 5 sv

Kod 2291

LEADERSHIP (7,5 ECTS credits)

Mål	Kursens syfte är att utveckla de studerandes förståelse för organisatoriskt beteende och förändring i ett ledningsperspektiv. Målet är att ge färdigheter i att observera, analysera och leda organisationer. Kursen täcker viktiga aspekter för blivande ledare så
-----	---

som teamarbete, kommunikation, förhandling, beslutsfattning och kreativitet.

Nivå	Grundstudier/ämnesstudier (rekommenderas för Å II)
Undervisning	Januari-mars 2003 Helsingfors 44 h föreläsningar och grupparbete
Individuellt arbete	156 h
Kurslitteratur	NORTHHOUSE P G: Leadership. Theory and practice. Second edition. Sage. London 2001. ROLLINSON D & BROADFIELD A: Organisational behaviour and analysis. An integrated approach. Second edition. Pearson Education. Harlow 2002. Valda delar. Artiklar och praktikfall enligt tentators anvisningar.
Examination	Aktivt deltagande, individuellt papper och slutarbete i grupp
Examinator	Överassistent tf Klaus Harju

INTERNATIONAL BUSINESS 5 sv (7,5 ECTS credits)

Code 2253

Aim	The aim of the course is to provide a general overview of international business, management of international firms in particular.
Level	Basic level/intermediate level (Recommended for the second year)
Language of instruction	English
Requirements	–
Instruction	March–April 2003 Helsinki 44 h
Individual work	156 h
Literature	HILL C W: International business: Competeting in the global marketplace, 3rd ed. Irwin 1999 or later.
Examination	Written examination, papers and activity in class.
Instructor	D.Sc. (econ.) Rebecca Piekkari

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT 5 sv (7,5 ECTS credits)

Code 2254

Aim	The objective of the course is to increase the participants' understanding of how firms can and do manage resources as a source of competitive advantage. The course will cover a range of human resource management (HRM) practices, including recruitment, training and management development and performance management.
-----	--

Level	Basic level/intermediate level
Language of instruction	English
Requirements	–
Instruction	October-December 2002 Helsinki 56 h
Individual work	144 h
Literature	BEARDWELL I & HOLDEN L (eds): Human resource management. A contemporary approach. Prentice Hall. Harlow England 2001. Third edition.
Examination	Written assignments, activity in class and exam.
Instructor	D.Sc. (econ.) Marja Tahvanainen

FÖRETAGSLEDNING 5 sv

Kod 2216

CORPORATE MANAGEMENT (7.5 ECTS credits)

Mål	Den studerande utvecklar en helhetssyn på företagsledning. Inom kursen behandlas bl.a. frågor gällande planering, organisering, implementering och uppföljning av företagets verksamhet. Förhållandet mellan företagets ägare, styrelse och företagsledning samt förändringsledarskap hör även till kursens centrala frågeställningar.
Nivå	Ämnesstudier (rekommenderas för Å III)
Förkunskaper	–
Undervisning	September–oktober 2002 Helsingfors 40 h föreläsningar och övningar
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	ROLLINGSON D: Organisational behaviour and analysis: An integrated approach. Second edition. Pearson Education. Harlow 2002. Valda delar. Artiklar enligt tentators anvisningar.
Examination	Skriftliga arbeten, aktivt deltagande och slutexamen.
Examinator	Professor Ingmar Björkman

KUNSKAPSLEDNING 5 sv

Kod 2293

KNOWLEDGE MANAGEMENT (7,5 ECTS credits)

Mål	Kursens målsättning är att göra deltagarna förtrogna med begreppet Knowledge Management. Kursen är strukturerad enligt
-----	--

definitionen och indelningen av begreppet intellektuellt kapital. Under kursen behandlas de filosofier, teorier och modeller som ligger till grund för kunskapsledning i företag och organisationer. Avsikten är att deltagarnas med hjälp av centrala publikationer och exempel på området skall lära sig hur man genom olika hjälpmedel befrämjar företagets immateriella tillgångar, vilka i huvudsak består av kunskap.

Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	-
Undervisning	13.1–25.4.2003 Helsingfors 40 h föreläsningar och seminarier
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	LEV B: Intangibles. Management, measurement and reporting. Brookings institution. Washington D.C. 2001. PRUSAK L: Knowledge in organisations. Butterworth-Heineman. Boston 1997. Valda delar. Artiklar enligt examinatorns anvisningar
Examination	Avklarad övningsarbete och avklarad tentamen.
Examinator	Professor Guy Ahonen och ED Patrick Furu

PROSEMINARIUM STUDENTKONSULT 5 sv

Kod 2240

PROSEMINAR (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursen ger en helhetsbild av hur ett företag fungerar. Studieperioden kan avläggas på två alternativa sätt. a) Inom ramen för studentkonsultföretaget Ab SHH Academic Business Consulting Oy: Deltagarna driver under tiden 2002–2003 verksamheten, företaget och utför relevanta uppdrag för utomstående beställare. Studenterna ansvarar för den löpande verksamheten under bokslutsperioden som utgår den 31.8.2003. b) Författande av proseminarieuppsats utgående från empirisk studie. Uppgörande av ett längre skriftligt arbete, det s.k. proseminariearbetet samt deltagande i en serie seminarietillfällen med bl.a. obligatorisk opponens av en annan proseminarieuppsats.
Nivå	Ämnesstudier (Å III)
Förkunskaper	Studierande förutsätts ha avklarad Forsknings- och undersökningsmetodik samt 70 sv totalt eller 15 sv inom företagsledning och organisation. Samtidigt deltagande i kursen Forskningsmetoder (eller motsvarande kurs) förutsätts.
Undervisning	9.9.2002–25.4.2003 Helsingfors

Individuellt arbete	200 h
Kurslitteratur	Alternativ b): Litteratur, min. 500 s., enligt individuell överenskommelse med examinator. För stödjande metodlitteratur se kursen Forskningsmetoder.
Examination	Godkänt deltagande i studentkonsultföretaget eller avklarad pro-seminarieprestation enligt alternativ b).
Examinator	Professor Martin Lindell

PRAKTIK ELLER FÄLTSTUDIER 0 sv

Kod 2270

INTERNSHIP (0 ECTS credits)

Mål	Att bibringa de studerande en uppfattning om den praktiska betydelsen av studiernas yrkesmässiga och vetenskapliga syften samt vissa grundfärdigheter i skötseln av yrkesmässiga uppgifter.
Nivå	Ämnesstudier
Förkunskaper	–
Undervisning	–
Individuellt arbete	18 veckor godkänd arbetspraktik eller handledda fältstudier.
Examination	Skriftlig rapport över fullgjord prestation. Instruktioner på webben.
Examinator	Professor tf Denise Salin

ORGANISATIONSANALYS 5 sv

Kod 2290

ORGANIZATION ANALYSIS (7.5 ECTS credits)

Mål	Kursens syfte är att bidra de studerande med en förståelse för organisationsteori genom olika metaforer och nya perspektiv inom området. Kursdeltagarna lär sig att kritiskt diagnosticera olika situationer i organisationer. Målet med kursen är också att illustrera hur olika perspektiv leder till olika diagnoser. Kursen skall ge olika verktyg för analys och ledning av organisationer.
Nivå	Fördjupade studier (rekommenderas för Å IV) Helsingfors
Förkunskaper	15 sv inom företagsledning och organisation eller motsvarande kunskaper.
Undervisning	9.9–13.12.2002 Helsingfors 40 h gruppdiskussioner och case-övningar
Individuellt arbete	160 h

Kurslitteratur	MORGAN G: Images of organization. Second edition. Sage Publications, London 1997 rekommenderas eller MORGAN G: Organisationsmetaforer. Studentlitteratur. Lund 1999. Case-material och kompletterande litteratur av andra författare enligt examinatorns instruktioner.
Examination	Kursens vitsord ges på basen av aktivt deltagande och en skriftlig slutrapport.
Examinator	Överassistent tf Klaus Harju

ORGANIZATION ANALYSIS 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 2292

Aim	The objective of the course is to provide students with an understanding of organization theory through metaphors and novel perspectives. Students are expected to learn to critically read situations in organizational life. The aim is also to demonstrate how different perspectives lead to different readings. The students will learn how to apply different tools in analyzing and managing organizational problems.
Level	Advanced level (recommended for the 4 th year).
Language of instruction	English
Requirements	22.5 ECTS credits in Management and Organization or equivalent basic knowledge
Instruction	9.9-13.12.2002 Helsinki 40 h group discussions and case exercises
Individual work	160 h
Literature	MORGAN G: Images of organization. Sage Publications, London 1997. Revised ed. Case material and supplementing literature by other authors according to teacher's instructions.
Examination	Active class participation, short papers & term paper
Instructor	Acting assistant professor Klaus Harju

FORSKNINGSMETODER 5 sv Kod 2235

RESEARCH METHODS (7.5 ECTS credits)

Mål	Att lära de studerande angreppssätt och metoder som kan utnyttjas för forskning inom områdena företagande, företagsledning och organisation och informationsbehandling samt för praktiska utredningar i affärlivet.
Nivå	Fördjupade studier (rekommenderas för Å III)

Förkunskaper	Avklarad Forsknings- och undersökningsmetodik samt 10 sv ämnesstudieperioder i huvudämnet.
Undervisning	9.9.2002–25.4.2003 Helsingfors 46 h föreläsningar fallövningar och presentationer Kursen är koordinerad med Proseminarium Studentkonsult.
Individuellt arbete	154 h
Kurslitteratur	LUNDAHL U & SKÄRVAD P-H: Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer. Lund, Studentlitteratur 1999. Tredje reviderade upplagan. SAUNDERS M & LEWIS P & THORNHILL A: Research Methods for Business Students. Pitman Publishing. London 1997 eller senare. Artiklar och övrigt material enligt examinatorns anvisningar. Se närmare anvisningar på webben.
Examination	Tentamen, klassaktivitet och övningsarbeten.
Examinator	Professor tf/lektor Denise Salin

FORSKNINGSSEMINARIUM 5 sv

Kod 2236

RESEARCH SEMINAR (7.5 ECTS credits)

Mål	Att ge de studerande kunskaper och färdigheter i att diskutera och utveckla eget och andras avhandlingsarbete.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	För deltagande krävs avklarad proseminarium i företagsledning och organisation
Undervisning	9.9.2002–25.4.2003 Helsingfors 42 h
Individuellt arbete	158 h (inkl. undervisning i svenska och finska)
Examination	Deltagande, bedömda muntliga och skriftliga prestationer under forskningsseminarierna där deltagarnas Semi I- och Semi II-uppsatser behandlas.
Examinatorer	Professor Guy Ahonen, forskare/professor tf Wilhelm Barner-Rasmussen, professor Ingmar Björkman, professor Martin Lindell, professor tf/lektor Denise Salin och överassistent Jan Sten.

VALBARA FÖRDJUPADE KURSER

STRATEGIC MANAGEMENT 5 credits (7,5 ECTS credits)

Kod 2296

Mål	De studerande skall efter avklarad kurs känna till olika an-greppssätt för strategiutveckling i moderna organisationer. Vidare skall studerandena efter avslutad kurs framgångsrikt kunna formulera, förändra och implementera ett företags strategi såväl i teori som praktik.
Nivå	Fördjupade studier
Förkunskaper	Studieperioderna Företagsstrategi och Företagsledning avklarad. Proseminarium och studieperioden retorik 2.5 sv rekommenderas. Studieperioden får ej avläggas av dem som avklarat Strategi och ledning.
Undervisning	Oktober–december 2002 Helsingfors 40 h workshops, praktikfall och seminarier.
Individuellt arbete	160 h
Kurslitteratur	JOHNSON G & SHOLES K: Exploring corporate strategy. Text and cases, 1997 4th ed.. MINTZBERG H & AHLSTRAND B & LAMPEL J: Strategy safari. Prentice Hall, N.Y. 1998. NORMANN R: När kartan förändrar affärslandskapet. Liber. Malmö 2001. Artiklar enligt examinatorns anvisningar
Examination	Inledande tentamen, reading seminars, praktikfall och individuellt projektarbete.
Examinator	Professor Martin Lindell

GENDER, MANAGEMENT AND ORGANIZATION 5 sv (7.5 ECTS credits)

Kod 2259

Aim	The aim of the course is to analyze the working life from the gender perspective. The course will focus on the gendering processes and practices in organizations and working life, providing also tools for gendered analysis of organization and management theories.
Level	Advanced level
Language of instruction	English
Requirements	Basic courses on management and organization are recommended
Instruction	March-April 2003 Helsinki 42 h
Individual work	158 h

Literature	HALFORD S & LEONARD P: Gender, power and organisations. Palgrave 2001. Articles and further reading material will be specified later.
Examination	Active class participation, papers, presentations.
Instructor	M.Sc. (Econ.) Minna Hiillos.

STRATEGIES FOR ASIA PACIFIC 5 credits (7.5 ECTS credits) Code 2288

Aim	The aim of the course is to augment the students' understanding and knowledge of how to manage the operations of Western companies in East- and Southeast Asia. The focus of the course is on strategy, organization and human resource management in Asia Pacific. (The course is integrated with the course markets and marketing in East and Southeast Asia, which is taught in the spring term.) ??
Level	Advanced studies
Requirements	Previous studies in International Business/Management/Marketing or similar.
Instruction	September–November 2002 Helsinki 40 h
Individual work	160 h
Literature	LASSERRE P & SCHÛTTE H: Strategy and management in Asia Pacific. MacGraw-Hill, London 1999. MING-JER C: Inside Chinese business: A guide for managers worldwide. Harvard Business School Press. Boston 2001. Articles, book chapters and cases as specified by the instructor.
Examination	Assignments and participation.
Instructor	Professor Ingmar Björkman

STRATEGIC INTERNATIONAL HUMAN RESOURCE MANAGEMENT 5 sv (7,5 ECTS) Code 2294

Aim:	This course will expose the participants to the intersection between international Human Resource Management (HRM) and competitive strategy. The challenge of effective HRM is greatest in international firms with operations in culturally and institutionally diverse environments, and the focus of the course is precisely on the international dimensions of strategic HRM. The role that HRM plays in resolving the dilemmas of coordination and conflicts in international firms and in managing strategic change will also be discussed. The course will deal with both practical applications of SIHRM and state of the art research on this topic.
Level	Advanced studies

Requirements	Courses on strategy (e.g. Företagsstrategi at Hanken) and HRM
Instruction	January-March 2003 Helsinki 40 h
Individual work	160 h
Literature	EVANS P & PUCIK V & BARSOUX J-L: The global challenge: Frameworks for international human resource management. McGraw-Hill. Boston 2002. Reading package.
Examination	Assignments and participation
Instructors	Professor Ingmar Björkman and D.Sc. (econ) Marja Tahvanainen

THE NEW ECONOMY 5 credits (7.5 ECTS credits)

Code 2295

Aim	The course provides conceptual tools for understanding the ongoing economic changes often discussed in terms of a 'new economy'. The aim is specifically to help students understand and critically analyze major trends of economy- and industry-wide change – an important ability for managers, entrepreneurs, and consultants alike. Aspects of the 'new economy' which will be approached in the course include: developments in ICT, e-commerce, global patterns of industrial change, and the role of the individual.
Level	Advanced level
Requirements	22.5 ECTS credits in Management and Organization or equivalent basic knowledge; fluent skills in English
Instruction	13.1-25.4.2003 Helsinki 40 h
Individual work	160 h
Literature	CASTELLS M: The rise of the network society (p. 1-162). Blackwell. Oxford 2000. 2 nd edition. Articles and other material according to the teacher's instructions.
Examination	Activity in class, short papers and term paper
Instructor	Acting professor Wilhelm Barner-Rasmussen

BILAGA 3 / PÅGÅENDE OCH 1999-2001 SLUTFÖRDA BETYDELSEFULLA FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSPROJEKT SOM FRÄMJAR AFFÄRSKOMPETENS

Forskningsaktiviteten är mycket hög inom den utvärderade enheten och därför har vissa begränsningar varit nödvändiga. Till denna lista har endast fogats verksamhet som:

- a) har direkt anknytning till huvudämnena företagande och företagsledning och/eller företagsledning och organisation, och
- b) primärt har finansierats av europeiska fonder, Tekes, Finlands akademi eller
- c) lett / kommer att leda till publiceringar i form av doktorsavhandlingar, licentiatavhandlingar eller artiklar i utländska journaler.

Nedan anges endast rubriceringen för berörda forsknings- och utvecklingsprojekt. Utförligare beskrivning av projekten finns i Svenska handelshögskolans forskningsdatabas CRIS (www.sordino.fi/db/hanken/crisuk.nsf)

Pågående forskningsprojekt:

- Adaptations in win-win relationships
- Antecedents of knowledge sharing in multinational corporations.
- Business Process Development in project based industry.
- B-webs: strategic business networks: emerging internet-enabled business models in the construction industry
- Conflict Management in Intercompetitor relationships.
- Cooperation and competition
- Cooperation between competitors – issues and problems
- Creating long-term relationships
- Cross-cultural communication in knowledge transfer.
- Differences between Ceo's behavior in entrepreneurial high-growing firms and non-entrepreneurial firms.
- En studie av arbetsplatsens betydelse i det fysiska rummet – från självklarhet till medvetenhet
- Entry processes in foreign business networks
- Equal-response. ESF-projekt, undersöker de villkor enligt vilka företagare i Österbotten är villiga att öka sysselsättningen i grupperna 1) långtidsarbetslösa, 2) handikappade och 3) invandrare
- How to transfer tacit knowledge
- Is there life after family business?
- Knowledge emergence in telecommunication SMEs – towards dynamic capability perspective
- Knowledge exchange in a coepetitional network
- Knowledge Management in Telecommunication SMEs - Towards Dynamic Capability Perspective.
- Leader-member exchange in western subsidiaries in China.
- Ledande praktik (UniZon/EU-projekt)
- Managing Knowledge creation and Transfer in Multinational Corporations: A Finnish perspective.
- Marknadsorientering i banker

- On responsibility. Representations of the corporate social responsibility in contemporary society. The company, public sector and media relation.
- Perceived leader attributes and organizational cultures - differences between Finland and Sweden.
- Project management
- Strategic planning in the Finnish public sector
- Successful internationalization of SMEs.
- Tacit knowledge diffusion.
- The definition of a competitor
- The global leadership and organizational behaviour effectiveness programme.
- The impact of social relationships on the internationalization process
- The nature of conflicts in intercompetitor cooperation
- The role of culture for successful international collaboration
- The roles of the personnel department under crisis situations - emotion handling strategies by personnel managers.
- The termination of horizontal business relationships
- The use of IT in SMEs
- Transforming contexts of social interaction: Computer use in the office, home and community contexts.
- Workplace bullying among professionals: prevalence, organizational antecedants, and gender differences.

1999-2001 slutförda betydelsefulla forsknings- och utvecklingsprojekt som främjar affärskompetens.

- Age as growth precedent. Does the age of the founder have any significance on business growth?
- An evolutionary perspective on joint ventures in China.
- Business incubation and social capital.
- Co-construction of identities and organizational change
- Competition in business networks.
- Development and integration of organizational competencies in the mnc.
- Entrepreneurship education in Finland.
- Entrepreneurship in changing society.
- Expatriate staffing in subsidiaries of Japanese multinational corporations
- Female identities in male-dominated work contexts.
- Formulation of strategies in business networks
- Gender relations in transnational organisational top managements.
- Human resource management and the performance of western-owned units in China.
- Human resource management in eastern Europe.
- Human resource management in western multinational corporations in people's republic of China.
- Intracorporate written mass communication in multinational corporations: means and ends.

- Knowledge intensive firms and the 1990s recession: survivors tell their stories.
- Managing foreign subsidiaries.
- New forms of work? Changing self-employment, entrepreneurial activities and gender contract.
- Outsourcing the HRM-function - a possibility to resource the SMEs?
- Performance Management in multinational companies' subsidiaries in China.
- Production and consumption of management knowledge. The interaction between Danish consultants and private and public organizations and its significance for power.
- Recession and trust.
- Reducing barriers to growth in the SME sector in Finland - a research and action programme focusing on loyalty.
- Reduction of the obstacles for growth of SME-companies in Finland - a loyalty-oriented research and development program.
- Schemata of leadership in Finnish industry.
- The construction of entrepreneurial identities
- The internationalization of the firm.
- Women's entrepreneurship - crisis management and survival strategies.